

๖๖ ปี กรมธนารักษ์ สืบสานงาน
๑๒ มีนาคม ๒๕๕๗

รายงาน ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงิน สหกรณ์การเกษตร

ประจำปี
2556

ชื่อหนังสือ : รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน
สหกรณ์การเกษตร ประจำปี 2556

ISBN : 978-616-364-003-1

เจ้าของ : กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
12 ถนนกรุงเกษม แขวงวัดสามพระยา
เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200
โทร. 0-2628-5240-59 ต่อ 2113-2114
www.cad.go.th
Email : statistic@cad.go.th

จำนวนหน้า : 104 หน้า

จำนวนพิมพ์ : 250 เล่ม

พิมพ์ครั้งที่ 1 : พฤษภาคม 2557

จัดทำโดย : บริษัท บอร์น ทู บี พับลิชชิง จำกัด
53/1 หมู่ 7 ต.สวนหลวง อ.กระทุ่มแบน
จ.สมุทรสาคร 74110
โทร. 0-2813-7378
Email : porsche_harley@hotmail.com

บทสรุป

รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตร ประจำปี 2556

กลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน
ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตรประจำปี 2556 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินการบัญชี เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน รวมทั้งผลสรุปของการวิเคราะห์ประเมินประสิทธิภาพในการบริหารการเงินในมุมมอง 6 มิติ (CAMELS Analysis) ที่รวบรวมข้อมูลได้จากรายงานการสอบบัญชีของสหกรณ์การเกษตรทั่วประเทศ (ไม่รวมชุมนุมสหกรณ์การเกษตร) ประกอบด้วย สหกรณ์การเกษตรทั่วไป สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดิน สหกรณ์ผู้ใช้น้ำ สหกรณ์โคนม สหกรณ์ผู้เลี้ยงสัตว์ สหกรณ์เพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. (สกต.) สหกรณ์กองทุนสวนยาง และสหกรณ์การเกษตรสมัชชารายย่อย ซึ่งทำการวิเคราะห์โดยจัดการกับข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์ หาคความสัมพันธ์ของรายการต่าง ๆ โดยใช้ค่ารวม (Total) และร้อยละ (Percentage) ของค่ารวม วิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratios Analysis) ข้อมูลที่นำเสนอจึงเป็นสารสนเทศเพื่อหน่วยงานของรัฐจะนำไปใช้ในการวางแผนและกำหนดมาตรการให้ความช่วยเหลือสถาบันเกษตรกรและสหกรณ์ รวมทั้งสามารถนำไปประกอบในการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สหกรณ์การเกษตรมีจำนวนตามทะเบียนทั้งสิ้น 4,338 สหกรณ์ เพิ่มขึ้นจากปี 2555 ร้อยละ 0.53 ในจำนวนนี้เป็นสหกรณ์ที่รวบรวมข้อมูลได้จำนวน 3,481 สหกรณ์ มีสมาชิกทั้งสิ้น 6,449,261 คน สหกรณ์ดำเนินงานด้วยเงินทุน 189,416.00 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2555 ร้อยละ 13.79 แบ่งเป็นแหล่งเงินทุนภายใน ร้อยละ 64.70 ประกอบด้วยเงินรับฝากจากสมาชิกร้อยละ 27.17 พุนของสหกรณ์ ร้อยละ 32.34 และอื่น ๆ ร้อยละ 5.19 สำหรับแหล่งเงินทุนภายนอก ร้อยละ 35.30 ประกอบด้วยเงินกู้ยืมและเครดิตการค้า ร้อยละ 25.95 เงินรับฝากสหกรณ์และหนี้สินอื่น ๆ ร้อยละ 9.35 สหกรณ์ นำเงินดังกล่าวไปลงทุนโดยถือไว้เป็นเงินสด และเงินฝากธนาคาร ร้อยละ 17.45 ลูกหนี้ต่าง ๆ ร้อยละ 64.98 ลงทุนในหลักทรัพย์ และตราสาร ร้อยละ 0.81 สินค้าคงเหลือ ร้อยละ 4.17 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ร้อยละ 8.34 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน ร้อยละ 0.17 และสินทรัพย์อื่น ๆ ร้อยละ 4.06

ในรอบปี 2556 สหกรณ์ดำเนินธุรกิจตามวัตถุประสงค์หลักของสหกรณ์รวม 6 ด้าน ได้แก่ การรับฝากเงิน การให้เงินกู้ การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย การรวบรวมผลผลิต การแปรรูปผลผลิต การให้บริการและส่งเสริมการเกษตร มีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 306,672.20 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2555 จำนวน 16,322.01 ล้านบาท หรือร้อยละ 5.62 ธุรกิจการให้เงินกู้เป็นธุรกิจที่มีปริมาณสูงสุด จำนวน 77,498.44 ล้านบาท หรือร้อยละ 25.27 รองลงมาคือธุรกิจการรวบรวมผลผลิต จำนวน 74,150.81 ล้านบาท หรือร้อยละ 24.18

ผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในภาพรวม มีผลกำไรสุทธิประจำปี 4,801.39 ล้านบาท ปีก่อนจำนวน 4,319.44 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 481.95 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้น ร้อยละ 11.16 ประกอบด้วยกำไรสุทธิ 2,704 สหกรณ์ จำนวนเงิน 5,450.83 ล้านบาท ขาดทุนสุทธิ 718 สหกรณ์ จำนวนเงิน 649.44 ล้านบาท

ความเสี่ยงต่อสภาพคล่องทางการเงิน ทุนหมุนเวียนของสหกรณ์การเกษตรส่วนใหญ่ ในภาพรวมได้ลงทุนอยู่ในลูกหนี้ระยะสั้นถึงร้อยละ 60.38 ในขณะที่สหกรณ์มีการะในการส่งชำระหนี้เงินกู้ยืมระยะสั้น ร้อยละ 35.37 เงินรับฝาก ร้อยละ 59.90 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝากประเภทออมทรัพย์ ดังนั้นเมื่อใดที่สภาพเศรษฐกิจหรือนโยบายด้านดอกเบี้ยปรับเปลี่ยนเมื่อเทียบกับสถาบันการเงินทั่วไปที่ให้ผลตอบแทนในอัตราตอบแทนในอัตราที่สูงกว่า ประกอบกับความศรัทธาที่สมาชิกมีต่อสหกรณ์ลดลง อาจส่งผลให้สมาชิกถอนเงินคืนโดยเฉพาะเจ้าหนี้เงินรับฝากรายใหญ่ สภาพคล่องทางการเงินอาจได้รับผลกระทบ และเมื่อเปรียบเทียบกับสัดส่วนของเงินออมต่อสมาชิกเท่ากับ 14,360.88 บาท หนี้สินต่อสมาชิก 19,986.76 บาท เป็นสัดส่วนที่มีความแตกต่างย่อมส่งผลต่อความสามารถในการชำระหนี้คืนของสมาชิก ดังนั้น สหกรณ์การเกษตรจึงควรเฝ้าระวังไม่ให้เกิดความเสี่ยงด้านสภาพคล่องทางการเงิน ซึ่งจะเป็นอุปสรรคในการบริหารงานในอนาคต ทั้งนี้สหกรณ์ควรจะได้ศึกษาข้อมูลจากสภาวะเศรษฐกิจทางการเงินที่ผู้สอบบัญชีได้ตรวจสอบบัญชีประจำปีเป็นตัวชี้การเปลี่ยนแปลงการบริหารในอนาคต เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น

คำนำ

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีหน้าที่ส่วนหนึ่งในการจัดทำสถิติการเงิน และเป็นศูนย์บริการข้อมูลทางการเงินการบัญชีสถาบันเกษตรกรและสหกรณ์ เพื่อให้ทราบภาวะเศรษฐกิจ และข้อสังเกตเป็นการเตือนภัยแก่สหกรณ์ ให้ระมัดระวังเกี่ยวกับการบริหารด้านการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในรอบปี อันจะเป็นประโยชน์ในการศึกษาและพัฒนาสถาบันเกษตรกรและสหกรณ์ให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น

การจัดทำรายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตรประจำปี 2556 ได้รวบรวมข้อมูลทางการเงินจากรายงานการสอบบัญชี สำหรับปีบัญชีสิ้นสุดตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2555 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2556

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์หวังว่า รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตรเล่มนี้ คงอำนวยประโยชน์ในด้านการศึกษา ค้นคว้า แก่ส่วนราชการและบุคคลทั่วไป

ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เมษายน 2557

สารบัญ

หน้า

บทสรุป

คำนำ

สารบัญ

สารบัญตาราง

สารบัญภาพ

สารบัญภาคผนวก

บทที่ 1 บทนำ	13
1.1 หลักการและเหตุผล	13
1.2 วัตถุประสงค์	14
1.3 ขอบเขตของรายงาน	15
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	15
1.5 นิยามศัพท์	16
บทที่ 2 วิธีการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล	25
2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล	25
2.2 การวิเคราะห์ข้อมูล	25
บทที่ 3 ผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน	33
3.1 ลักษณะของสหกรณ์การเกษตร	33
3.2 จำนวนสหกรณ์และสมาชิกสหกรณ์การเกษตร	34
3.2.1 จำนวนสหกรณ์	34
3.2.2 จำนวนสมาชิก	36

สารบัญ

	หน้า
3.3 การถือหุ้นของสมาชิก	38
3.4 มูลค่าการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ (ปริมาณธุรกิจ)	39
1) การรับฝากเงิน	41
2) การให้เงินกู้	44
3) การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	44
4) การรวบรวมผลิตผล	45
5) การแปรรูปผลิตผล	46
6) การให้บริการและส่งเสริมการเกษตร	46
3.5 ผลการดำเนินงาน	47
3.5.1 รายได้	47
3.5.2 ค่าใช้จ่าย	48
3.5.3 กำไร(ขาดทุน)สุทธิประจำปี	48
3.6 ฐานะการเงิน	49
3.3.1 สินทรัพย์	49
3.3.2 หนี้สิน	54
3.3.3 ทุนของสหกรณ์	55
3.7 แหล่งที่มาและทางใช้ไปของทุนดำเนินงาน	57
3.4.1 แหล่งที่มาของทุนดำเนินงาน	57
3.4.2 ทางใช้ไปของทุนดำเนินงาน	57

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 4 ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์การเกษตร	59
มติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง	66
มติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์	68
มติที่ 3 ความสามารถในการบริหาร	69
มติที่ 4 การทำกำไร	70
มติที่ 5 สภาพคล่อง	71
มติที่ 6 ผลกระทบของธุรกิจ	73
ข้อเสนอแนะ	75
ภาคผนวก ตารางสถิติการเงินของสหกรณ์การเกษตร	77
ในรอบ 5 ปี (2552 – 2556)	

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 จำนวนสหกรณ์การเกษตรจำแนกตามรูปแบบย่อย ของสหกรณ์ ปี 2556	35
ตารางที่ 2 จำนวนสมาชิกของสหกรณ์การเกษตร จำแนกตามรูปแบบย่อย สหกรณ์ที่รวบรวมข้อมูลได้ ปี 2556	37
ตารางที่ 3 ทุนเรือนหุ้นจำแนกตามรูปแบบย่อยสหกรณ์การเกษตร ปี 2556	38
ตารางที่ 4 มูลค่าการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตร จำแนกตาม ประเภทธุรกิจและรูปแบบย่อยของสหกรณ์ ปี 2556	40
ตารางที่ 5 ปริมาณธุรกิจเงินรับฝาก จำแนกตามรูปแบบย่อย ของสหกรณ์การเกษตร ปี 2556	43
ตารางที่ 6 ผลการดำเนินงานจำแนกตามรูปแบบย่อย ของสหกรณ์การเกษตร ปี 2556	48
ตารางที่ 7 สินทรัพย์ทั้งสิ้นของสหกรณ์การเกษตร จำแนกตามรูปแบบย่อย ของสหกรณ์ ปี 2556	50
ตารางที่ 8 หนี้สินทั้งสิ้นของสหกรณ์การเกษตร จำแนกตามรูปแบบย่อย ของสหกรณ์ ปี 2556	54
ตารางที่ 9 ทุนของสหกรณ์การเกษตร จำแนกตามรูปแบบย่อย ของสหกรณ์ ปี 2556	56

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 แสดงจำนวนสหกรณ์ในรอบ 5 ปี (2552- 2556)	36
ภาพที่ 2 แสดงจำนวนสมาชิกในรอบ 5 ปี (2552 - 2556)	37
ภาพที่ 3 แสดงจำนวนการถือหุ้นของสมาชิกในรอบ 5 ปี (2552 - 2556)	39
ภาพที่ 4 แสดงปริมาณธุรกิจแต่ละด้านในรอบปี (2556)	47
ภาพที่ 5 แสดงผลการดำเนินงานในรอบ 5 ปี (2552 - 2556)	49

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

การจัดตั้งสหกรณ์การเกษตร มีจุดมุ่งหมายเพื่อแก้ไขความเดือดร้อนในการประกอบอาชีพของสมาชิก และช่วยยกฐานะความเป็นอยู่ของสมาชิกให้ดีขึ้น และช่วยแก้ปัญหาของเกษตรกรในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การขาดแคลนเงินทุน ขาดแคลนที่ดินทำกิน ปัญหาในเรื่องการผลิต ขาดปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็น ปัญหาการตลาดและปัญหาสังคม เหล่านี้เป็นปัญหาที่สหกรณ์การเกษตร ช่วยแก้ไขได้และเป็นวิธีการแก้ไขในระยะยาว

ภายใต้นโยบายของรัฐบาลในการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจในภาคเกษตร เสริมสร้างรากฐานครัวเรือนเกษตรกรให้เข้มแข็ง ส่งเสริมสนับสนุนเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุนการผลิต พัฒนาระบบการผลิตที่เป็นขั้นตอน สร้างกระบวนการผสมผสานระหว่างเทคโนโลยีกับภูมิปัญญาชาวบ้าน พัฒนาสภาพแวดล้อม สร้างความเข้มแข็งให้ภาคเกษตร แก้ปัญหาความยากจน ซึ่งในแต่ละแผนส่วนใหญ่ ได้ให้ความสำคัญกับสหกรณ์ สถาบันเกษตรกร สหกรณ์จึงเป็นเหมือนสถานประกอบการทางธุรกิจซึ่งต้องมีการจัดการทางการเงิน เพื่อแสดงฐานะการเงิน และผลการดำเนินงานในแต่ละรอบปี เพื่อเสนอให้กับเจ้าของสหกรณ์ คือ สมาชิก ผู้ถือหุ้นกับสหกรณ์ได้รู้ความเคลื่อนไหวโดยมีผู้สอบบัญชีรับรองการเงินและแสดงความเห็นต่อการเงินของสหกรณ์การเกษตร

ดังนั้น รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตร ในปี 2556 จึงเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากรายงานการสอบบัญชีของสหกรณ์การเกษตรทั่วประเทศ นำมาสรุปผลการวิเคราะห์ ประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ทั้งนี้ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์โดยศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศจะเป็นศูนย์บริการข้อมูลทางการเงินการบัญชีสถาบันเกษตรกรและสหกรณ์ เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับหน่วยงานของรัฐจะนำไปใช้ในการวางแผน และกำหนดมาตรการให้ความช่วยเหลือสถาบันเกษตรกรและสหกรณ์ รวมทั้งสามารถนำไปประกอบในการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อรายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตรในรอบปี 2556
2. เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลและให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตร
3. เพื่อจัดทำสถิติทางการเงินเปรียบเทียบในรอบ 5 ปี (2552 – 2556) ของสหกรณ์การเกษตร อันจะเป็นสารสนเทศในการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์วิจัยงานสหกรณ์การเกษตรต่อไป

1.3 ขอบเขตของรายงาน

นำเสนอรายงานจากข้อมูลที่รวบรวมได้จากรายงานการสอบบัญชีประจำปีของสหกรณ์การเกษตรทั่วประเทศ (ไม่รวมชุมนุมสหกรณ์การเกษตร) ซึ่งประกอบด้วย สหกรณ์การเกษตรทั่วไป สหกรณ์การเกษตรปฎิรูปที่ดิน สหกรณ์ผู้ใช้น้ำ สหกรณ์โคนม สหกรณ์ผู้เลี้ยงสัตว์ สหกรณ์เพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. (สกต.) สหกรณ์กองทุนสวนยาง และสหกรณ์สหัชชารายย่อย ที่มีรอบปีบัญชีสิ้นสุดตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2555 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2556 ที่รวบรวมข้อมูลได้มีทั้งสิ้น 3,481 สหกรณ์ ซึ่งรวบรวมสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2556 และข้อมูลจากรายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน ประจำปี 2555 ของสหกรณ์การเกษตรเพื่อนำมาเปรียบเทียบ

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1) ทำให้ทราบถึงทิศทางการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตร และเพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจของผู้บริหาร ใช้ในการวางแผน และกำหนดนโยบายเพื่อการพัฒนางานสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

2) ให้ทราบความเคลื่อนไหวทางด้านปริมาณธุรกิจแต่ละด้าน ผลการดำเนินงาน และฐานะทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรและนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อการตัดสินใจวางแผน กำหนดนโยบาย ทั้งในระยะสั้นและระยะยาวของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง สถาบันเกษตรกร สถาบันการเงิน และสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ตลอดจนผู้สนใจทั่วไป

3) เป็นการเผยแพร่ และให้การสนับสนุนส่งเสริม ช่วยเหลืองานด้านสหกรณ์ให้พัฒนาเจริญก้าวหน้าต่อไปในอนาคต

1.5 นิยามศัพท์

สหกรณ์ หมายถึง สหกรณ์ประเภทสหกรณ์การเกษตรซึ่งมีลักษณะทั่วไปของสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นในหมู่สมาชิกที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยมีการดำเนินงานที่แตกต่างกันไปตามสภาพท้องถิ่น และลักษณะการประกอบอาชีพ ทั้งนี้เพื่อช่วยให้สมาชิกดำเนินกิจการร่วมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน อันจะทำให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิกทั้งทางเศรษฐกิจและทางสังคม รวมทั้งการให้บริการต่าง ๆ แก่สมาชิก ได้แก่ การให้เงินกู้ การรับฝากเงิน การรวบรวมผลผลิตการเกษตรและผลิตภัณฑ์ของสมาชิกมาจัดการจำหน่ายหรือแปรรูปออกจำหน่าย การจัดหาวัสดุการเกษตรและเครื่องอุปโภคบริโภคมาจำหน่าย การจัดระบบส่งน้ำ ระบายน้ำ การใช้น้ำ การส่งเสริมเผยแพร่วิชาการเกษตรและอุตสาหกรรมในครัวเรือนและการให้บริการอื่น ๆ แก่สมาชิก

การจัดตั้งสหกรณ์การเกษตร ซึ่งจัดตั้งในหมู่สมาชิกที่ประกอบอาชีพแตกต่างกันไปตามสภาพท้องถิ่น ดังนั้น สหกรณ์การเกษตรจึงประกอบด้วยรูปแบบย่อยของสหกรณ์ ดังนี้

1. สหกรณ์การเกษตรทั่วไป (สหกรณ์การเกษตร กรป.กลาง นพค., สตรี, สสุรา และอื่น ๆ)
2. สหกรณ์การเกษตรปฎิรูปที่ดิน
3. สหกรณ์ผู้ใช้น้ำ
4. สหกรณ์โคนม
5. สหกรณ์ผู้เลี้ยงสัตว์
6. สหกรณ์เพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. (สกต.)
7. สหกรณ์กองทุนสวนยาง
8. สหกรณ์การเกษตรสมัชชารายย่อย

วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสหกรณ์การเกษตร พอสรุปได้ดังนี้

- 1) จัดหาทุนให้สมาชิกกู้ยืมเพื่อนำไปลงทุนประกอบอาชีพและค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือน โดยคิดดอกเบี้ยในอัตราต่ำและเหมาะสม
- 2) ส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออมทรัพย์ โดยวิธีการรับฝากเงินจากสมาชิกประเภทประจำและออมทรัพย์
- 3) ช่วยเหลือสมาชิกในด้านการจัดหาวัสดุอุปกรณ์การเกษตร ตลอดจนสิ่งของอื่นที่จำเป็นมาจำหน่ายแก่สมาชิกในราคายุติธรรม
- 4) ดำเนินการในด้านการตลาด โดยการรวบรวมพืชผลและผลิตผลของสมาชิก เพื่อจัดจำหน่ายให้ได้ราคาดีและเป็นธรรมในด้านการชั่ง ตวง วัด
- 5) ให้ความช่วยเหลือในด้านวิชาการส่งเสริมเผยแพร่วิชาการเกษตรแผนใหม่แก่สมาชิก เพื่อลดต้นทุนผลิตและได้รับผลผลิตสูงขึ้น โดยการแนะนำพันธุ์พืชที่เหมาะสม แนะนำวิธีการใช้ปุ๋ยและยาปราบศัตรูพืช ตลอดจนเครื่องมือเครื่องใช้และเครื่องทุ่นแรงต่าง ๆ เช่น รถไถนา แทรกเตอร์เกเรตดิน เครื่องสูบน้ำ ฯลฯ บริการแก่สมาชิกโดยคิดค่าบริการในราคาพอสมควร

สมาชิก หมายถึง สมาชิกของสหกรณ์ที่ได้ชำระค่าหุ้นตามข้อบังคับของสหกรณ์จำกัดแล้ว และหมายรวมถึงสมาชิกแรกตั้งสหกรณ์ด้วย

สมาชิกลาออก หมายถึง สมาชิกที่พ้น หรือขาดจากสมาชิกภาพด้วยสาเหตุต่างๆ ได้แก่ ตาย ลาออกจากสหกรณ์ ถูกให้ออกจากสหกรณ์ หรือขาดคุณสมบัติตามข้อบังคับของสหกรณ์ และโอนหุ้นซึ่งตนถืออยู่ในสหกรณ์ไปหมดแล้ว

ปี 2556 หมายถึง ปีสถิติการเงินของสหกรณ์การเกษตร ที่ได้รับการตรวจสอบบัญชีประจำปี สำหรับปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 1 เมษายน 2555 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2556

ปี 2555 หมายถึง ปีสถิติการเงินของสหกรณ์การเกษตร ที่ได้รับการตรวจสอบบัญชีประจำปี สำหรับปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 1 เมษายน 2554 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2555

ปริมาณธุรกิจ หมายถึง ในรอบปีบัญชีสหกรณ์ได้ดำเนินงานแต่ละด้านตามวัตถุประสงค์หลักของสหกรณ์ ได้แก่ การรับฝากเงิน การให้เงินกู้ การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย การรวบรวมผลิตผล การแปรรูปผลิตผล และการให้บริการและส่งเสริมการเกษตร

การให้เงินกู้ หมายถึง ธุรกิจซึ่งสหกรณ์เป็นผู้ให้เงินกู้หรือสินเชื่อการเกษตรแก่สมาชิกตามระเบียบและหลักเกณฑ์การให้เงินกู้ เพื่อให้สมาชิกนำไปประกอบอาชีพ หรือ ใช้จ่ายที่จำเป็น ซึ่งได้แก่ เงินกู้ระยะสั้นที่มีกำหนดชำระคืนภายในเวลาไม่เกิน 2 เดือน ยกเว้น ในกรณีพิเศษสามารถชำระคืนไม่เกิน 18 เดือน เงินกู้ระยะปานกลางที่มีกำหนดให้ชำระคืนภายในเวลา 3 ปี เว้นแต่กรณีพิเศษอาจจะผ่อนผันชำระคืนภายใน 5 ปี นับจากวันเบิกรับสินเชื่อและเงินกู้ระยะยาวซึ่งมีกำหนดชำระคืนมากกว่า 5 ปีขึ้นไป

การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย หมายถึง ธุรกิจที่สหกรณ์จัดหาหรือจัดซื้อสินค้าการเกษตรและวัสดุอุปกรณ์การเกษตร ตลอดจนสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็นเพื่อนำมาจำหน่ายให้แก่สมาชิก

การรวบรวมผลิตผล หมายถึง ธุรกิจที่เกิดขึ้นจากการที่สหกรณ์ทำการรวบรวมผลิตผลและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรของสมาชิกลำมาขายหรือแปรรูปเป็นสินค้าสำเร็จรูป เพื่อจำหน่ายต่อให้ได้ราคาดี รักษาผลประโยชน์ให้แก่สมาชิก และเป็นกลไกในการต่อราคาเจรจาทางธุรกิจ ทั้งนี้ธุรกิจรวบรวมผลิตผลยังหมายรวมถึงการขายผลิตผลที่ได้จากการแปรรูปอีกด้วย

การแปรรูป หมายถึง การที่สมาชิกเก็บรวบรวมผลผลิตแล้วนำไปจัดทำให้เกิดมีราคาเพิ่มขึ้น นั่นคือการแปรรูปให้เกิดมูลค่าของผลผลิต เพื่อจะได้นำไปจำหน่ายให้ได้ราคาที่ดีขึ้น เป็นกิจกรรมหนึ่งที่มีจุดประสงค์เพื่อช่วยแก้ปัญหาในการประกอบอาชีพของสมาชิก

การให้บริการและส่งเสริมการเกษตร หมายถึง ธุรกิจที่เกิดขึ้นจากการที่สหกรณ์ให้บริการช่วยเหลือเกษตรกรในด้านการเผยแพร่ความรู้และส่งเสริมการเกษตร การวางแผนเพาะปลูก ตลอดจนการบริการและบำรุงที่ดินเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่การเพาะปลูกของสมาชิก

รายได้เฉพาะธุรกิจ หมายถึง รายได้ที่สามารถแบ่งได้ชัดเจนว่าเป็นของธุรกิจประเภทใดโดยเฉพาะ แต่ไม่ใช่รายได้หลักจากธุรกิจของสหกรณ์

ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่สามารถแบ่งได้ชัดเจนว่าเป็นของธุรกิจประเภทใดโดยเฉพาะ

รายได้อื่น หมายถึง รายได้อื่น ๆ ที่ไม่ใช่รายได้จากธุรกิจหลักของสหกรณ์ และเป็นรายได้ที่ไม่สามารถจำแนกได้ว่าเป็นของธุรกิจใด

ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน หมายถึง ค่าใช้จ่ายทั่วไปที่เกิดขึ้นในการบริหารกิจการอันเป็นส่วนรวม

รายได้รายการพิเศษ หมายถึง รายได้ที่มีได้เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามปกติของสหกรณ์ และไม่อาจคาดได้ว่าจะเกิดขึ้นบ่อยหรือเป็นประจำหรือไม่ เช่น กำไรจากสินทรัพย์ที่ถูกเวนคืน รวมทั้งข้อผิดพลาดทางบัญชีของปีก่อนที่มีนัยสำคัญ และจำเป็นต้องมีการปรับปรุง ผลการดำเนินงานจากโครงการต่าง ๆ ของสหกรณ์ที่มีผลกำไรสุทธิประจำปี

กำไรสุทธิ หมายถึง ผลรวมของสหกรณ์ที่มีผลการดำเนินงานในรอบปีทางบัญชีที่คำนวณได้จาก การนำรายได้เปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายของสหกรณ์ ซึ่งปรากฏผลมีรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่าย

รายจ่ายรายการพิเศษ หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่มีได้เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามปกติของสหกรณ์ และไม่อาจคาดได้ว่าจะเกิดขึ้นบ่อยหรือเป็นประจำหรือไม่ เช่น ค่าเสียหายที่เกิดจากไฟไหม้ น้ำท่วม หรือภัยจากธรรมชาติอย่างอื่น ขาดทุนจากสินทรัพย์ที่ถูกเวนคืน รวมทั้งข้อผิดพลาดทางบัญชีของปีก่อน ที่มีนัยสำคัญ และจำเป็นต้องมีการปรับปรุง ผลการดำเนินงานจากโครงการต่าง ๆ ของสหกรณ์ที่มีผลขาดทุนสุทธิประจำปี

ขาดทุนสุทธิ หมายถึง ผลรวมของสหกรณ์ที่มีผลการดำเนินงานของสหกรณ์ในรอบปีทางบัญชีที่คำนวณได้จากการนำรายได้เปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายของสหกรณ์ ซึ่งปรากฏผลมีค่าใช้จ่าย สูงกว่ารายได้

กำไรสะสม หมายถึง กำไรสุทธิหักด้วยขาดทุนสะสม หรือผลต่างของผลรวมของสหกรณ์ที่มีผลกำไรสุทธิมากกว่าผลรวมของสหกรณ์ที่มีผลขาดทุนสุทธิ

ขาดทุนสะสม หมายถึง ผลของสหกรณ์ที่มีผลการดำเนินงานขาดทุนสุทธิประจำปีที่เกิดขึ้นสำรอง ซึ่งจะแสดงตัวเลขในวงเล็บ

ดำเนินธุรกิจ หมายถึง ในรอบปีบัญชีมีสหกรณ์ดำเนินงานตามวัตถุประสงค์หลัก

หยุดดำเนินธุรกิจ หมายถึง ในรอบปีบัญชีมีสหกรณ์ที่ไม่ดำเนินงานตามวัตถุประสงค์หลัก เพิ่มเติมระหว่างปี

ไม่ดำเนินธุรกิจ หมายถึง ในรอบปีบัญชีมีสหกรณ์ที่ไม่เริ่มดำเนินธุรกิจตั้งแต่จดทะเบียนจัดตั้งสหกรณ์

สินทรัพย์หมุนเวียน หมายถึง เงินสดและสินทรัพย์ที่อาจขาย หรือแปลงสภาพเป็นเงินสดหรือใช้บริโภคให้หมดไป ภายในวัฏจักรการดำเนินงานตามปกติของสหกรณ์ คือ 1 ปี ทั้งนี้ ถ้ารอบระยะเวลา การดำเนินงานตามปกติของสหกรณ์สั้นกว่า 1 ปี ให้ถือระยะเวลา 1 ปี เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาจัดประเภทของสินทรัพย์หมุนเวียน แต่ถ้ารอบระยะเวลาการดำเนินงานตามปกติของสหกรณ์นานกว่า 1 ปี ก็ให้ถือระยะเวลานั้น ๆ เป็นเกณฑ์

เงินส่งชำระหนี้ระหว่างทาง หมายถึง เงินที่สหกรณ์ส่งชำระหนี้ แต่ยังไม่อาจจำแนกเงินที่ส่งนั้นได้ว่าเป็นส่วนที่ชำระดอกเบี้ยและส่วนที่ชำระต้นเงินเป็นจำนวนเท่าใด

เงินลงทุนระยะสั้นหรือเงินลงทุนชั่วคราว หมายถึง หลักทรัพย์ที่ซื้อจากเงินสดเหลือใช้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหาผลตอบแทนจากเงินลงทุนนั้น ซึ่งเป็นหลักทรัพย์ที่อยู่และไม่อยู่ในความต้องการของตลาด ซึ่งฝ่ายจัดการจะขายเมื่อต้องการเงินสด เช่น การลงทุนในตั๋วสัญญาใช้เงิน เป็นต้น

ลูกหนี้อื่น ๆ หมายถึง เงินยืมตรงที่กรรมการและพนักงานยืมไปจากสหกรณ์ รวมทั้งหนี้สินที่กรรมการและพนักงานมีต่อสหกรณ์ไม่ว่าจะโดยการซื้อสินค้าจากสหกรณ์ หรือเป็นหนี้สินของ สหกรณ์ในลักษณะอื่นใด เช่น ลูกหนี้สินค้าขาดบัญชีและลูกหนี้เงินสดขาดบัญชี (ที่มีการทำหนังสือรับรองจำนวนเงินสดขาดบัญชีและหนังสือรับรองสินค้าขาดบัญชี) เป็นต้น

สิทธิการเช่า/สิทธิการใช้ประโยชน์ หมายถึง สินทรัพย์ประเภทที่มีอายุการใช้งานจำกัด และโดยปกติต้องตัดบัญชี โดยแสดงยอดสุทธิหลังจากหักค่าตัดจ่ายตามอายุการใช้สินทรัพย์ หรือตามระยะเวลาของสัญญาเช่าระยะยาว

สัมปทาน หมายถึง สัญญาซึ่งรัฐบาลตกลงให้สิทธิในการดำเนินงานอันเกี่ยวกับสินทรัพย์ของรัฐบาล เช่น สัมปทานเดินรถ สัมปทานป่าไม้ เป็นต้น

ค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชี หมายถึง ค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนที่เกิดขึ้นแล้ว และเป็นประโยชน์แก่การ ดำเนินธุรกิจระยะยาวในภายหน้า เช่น ค่าใช้จ่ายในการจัดตั้งสหกรณ์ (ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเมื่อเริ่มจัดตั้งสหกรณ์แต่ยังไม่ได้ดำเนินงาน มีเพียงการรับจ่ายเงินบางรายการเท่านั้น ซึ่งค่าใช้จ่ายนี้จะตัดจ่ายหมดสิ้นในปีที่ดำเนินงาน) ค่าปรับปรุง ค่าตกแต่งหรือค่าซ่อมแซมสินทรัพย์ที่ใช้เงินจำนวนมากและทำให้สินทรัพย์นั้นคงสภาพดีดังเดิม

เจ้าหนี้การค้า หมายถึง ภาระผูกพันที่จะต้องชำระค่าสินค้าหรือค่าบริการที่สหกรณ์ได้รับตามปกติ

ส่วนของหนี้ระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี หมายถึง ส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระคืนในรอบหนึ่งปีบัญชีถัดไป รวมทั้งส่วนของหนี้ระยะยาวที่พ้นกำหนดการชำระแล้ว

หนี้สินระยะยาว หมายถึง หนี้สินซึ่งมีระยะเวลาการชำระคืนเกินกว่า 1 ปี หรือเกินกว่ารอบระยะเวลาการดำเนินงานตามปกติของสหกรณ์

ทุนสำรอง หมายถึง ส่วนของทุนของสหกรณ์ที่ได้จากการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีที่สหกรณ์จัดสรรไว้ตามข้อบังคับ เพื่อชดเชยการขาดทุนที่อาจเกิดขึ้นในภายหน้า รวมทั้งเงินอุดหนุนหรือสินทรัพย์ ที่สหกรณ์ได้รับบริจาค โดยมีได้กำหนดวัตถุประสงค์ว่าให้ใช้เพื่อการใด

ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่น ๆ หมายถึง ส่วนของทุนของ สหกรณ์ที่จัดสรรจากกำไรสุทธิประจำปีตามข้อบังคับเพื่อตอบแทนสมาชิก กรรมการและเจ้าหน้าที่สหกรณ์ หรือเพื่อดำเนินการอย่างใด อย่างหนึ่งตามที่ กำหนดไว้ตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่น ๆ ได้แก่ ทุนสาธารณประโยชน์ ทุนศึกษา อบรมทางสหกรณ์ ทุนเพื่อขยายงาน ทุนเพื่อให้การสงเคราะห์ ทุนเพื่อส่งเสริม สวัสดิการ ฯลฯ

กำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น หมายถึง ส่วนต่างระหว่าง ราคาตามบัญชีรวม (ราคาทุนรวม) ของเงินลงทุนที่อยู่ในความต้องการของตลาด ที่ต่ำกว่าหรือสูงกว่ามูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนนั้น ซึ่งถือเป็นส่วนเกิน (กำไร) หรือ ส่วนต่ำกว่าทุน (ขาดทุน) ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าของเงินลงทุน โดยให้ ตั้งพักไว้จนกว่าจะจำหน่ายเงินลงทุนนั้นได้ จึงจะรับรู้ส่วนต่างเป็นรายได้หรือ ค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน

ทุนดำเนินงาน หมายถึง เงินหรือทรัพย์สินอื่น ๆ ที่ตั้งไว้สำหรับดำเนินกิจการ เพื่อหาผลประโยชน์เพียงเพื่อความอยู่รอดของสหกรณ์เท่านั้น โดยทุนดังกล่าว เป็นส่วนของเงินทุนของสหกรณ์เองและส่วนที่ได้จากการกู้ยืม การสร้างเครดิต ทางการค้า และหนี้สินอื่นที่สหกรณ์มีภาระผูกพันต้องชำระคืนในภายหน้า

บทที่ 2

วิธีการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

เป็นสารสนเทศที่รวบรวมข้อมูลได้จากรายงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี
สหกรณ์รับรองงบการเงินของสหกรณ์การเกษตรทั่วประเทศ ที่มีรอบบัญชีสิ้นสุด
ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2555 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2556 และประมวลผลด้วย
เครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อนำเสนอเป็นรายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน
ประจำปี 2556 ของสหกรณ์การเกษตร

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย

2.2.1 การวิเคราะห์ตามแนวนอน (Horizontal Analysis)

เป็นการวิเคราะห์โดยดูแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของรายการต่าง ๆ
ในงบการเงิน เมื่อเวลาผ่านไป โดยใช้วิธีอัตราร้อยละของปีฐานเคลื่อนที่ (Moving
– based analysis) เพื่อวิเคราะห์หาอัตราการเปลี่ยนแปลง / ขยายตัวเพิ่มขึ้น /
(ลดลง)

$$\text{อัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้น/(ลดลง)ของปีที่ต้องการทราบ} = \frac{[y_t - y_{t-1}]}{y_{t-1}} \times 100$$

y_t หมายถึง ตัวเลขของปีที่ต้องการ

y_{t-1} หมายถึง ตัวเลขของปีก่อน

2.2.2 การวิเคราะห์แนวตั้ง (Vertical Analysis)

เป็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายการต่าง ๆ ในงบการเงินของปีเดียวกัน โดยกำหนดมูลค่าของรายการที่สำคัญในงบการเงินเป็นตัวเปรียบเทียบหรือเป็นฐาน มีค่าเป็นอัตราร้อยละเท่ากับ 100 แล้วดูรายการอื่นจะมีค่าเป็นอัตราร้อยละเท่าไร หรือเรียกว่าการวิเคราะห์ย่อส่วน (Common size analysis)

2.2.3 การวิเคราะห์การเฝ้าระวังและเตือนภัยทางการเงิน (CFSAWS:ss)

เป็นการวิเคราะห์อัตราส่วนมาตรฐานทางการเงิน (Benchmark) ของสหกรณ์ทั้ง 3 อัตราส่วน เพื่อดูแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของสหกรณ์ สร้างความเข้มแข็งและมีเสถียรภาพทางการเงิน ด้วยโปรแกรมระบบเฝ้าระวัง และเตือนภัยทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร (CFSAWS:ss) โดยการเทียบเคียงอัตราส่วนสำคัญและเชื่อมโยงกับระบบ CAMELS โดยมีหลักการเทียบเคียงดังนี้

การเลือกอัตราส่วนเทียบเคียงหลัก

แนวโน้มและผลที่มีต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน	ผลกระทบที่จะมีต่อมิติของ CAMELS
1. อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร (ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน) มีแนวโน้มสูงขึ้น และยังมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับประสิทธิภาพการดำเนินงาน	การทำกำไร สภาพคล่องทางการเงิน ความเข้มแข็งของเงินทุน
2. อัตราลูกหนี้ที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนด มีแนวโน้มลดลง และยังมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพการดำเนินงาน	คุณภาพสินทรัพย์ สภาพคล่องทางการเงิน
3. อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ มีแนวโน้มลดลง และยังมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพ	ความเข้มแข็งของเงินทุน

ระดับเทียบเคียงกับอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์

ประเภทอัตราส่วน	ระดับมาตรฐาน		
	ดี	พอใช้	ต้องปรับปรุง
1. อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	น้อยกว่า 45.00	45.00-65.00	มากกว่า 65.00
2. อัตราลูกหนี้ที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนด	มากกว่า 90.00	60.00-90.00	น้อยกว่า 60.00
3. อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์	มากกว่า 0.20	0.10-0.20	น้อยกว่า 0.10

ระดับวิเคราะห์เพื่อเฝ้าระวัง แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้

สีเขียว	หมายถึง	ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวังปกติ
สีเหลือง	หมายถึง	ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวังมากขึ้น
สีส้ม	หมายถึง	ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวังพิเศษ
สีแดง	หมายถึง	ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวังพิเศษเร่งด่วน

ความลึกของการวิเคราะห์ในแต่ละด้าน C A E L แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

สีเขียว	หมายถึง	วิเคราะห์และติดตามทั่วไป
สีเหลือง	หมายถึง	วิเคราะห์และติดตามในรายละเอียดมากขึ้น
สีแดง	หมายถึง	วิเคราะห์และติดตามในรายละเอียดให้มากที่สุด

2.2.4 การวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจ (CAMELS Analysis)

เป็นการวิเคราะห์ดูความสัมพันธ์ของข้อมูล 2 ชุด โดยให้ตัวหนึ่งเป็นตัวตั้ง อีกตัวหนึ่งเป็นตัวหาร เรียกว่า อัตราส่วน (Ratio Analysis) ซึ่งอัตราส่วนทางการเงินที่ได้เป็นตัววัดในแต่ละมิติและเพื่อ สะท้อนถึงผลการบริหารจัดการของสหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกรในรอบปีที่ผ่านมาได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น การวิเคราะห์อัตราส่วนประกอบด้วย

มุมมอง 6 มิติ ของ CAMELS Analysis

- มิติที่ 1 C _ Capital strength : ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง
- มิติที่ 2 A _ Asset quality : คุณภาพของสินทรัพย์
- มิติที่ 3 M _ Management ability : ชีตความสามารถในการบริหาร
- มิติที่ 4 E _ Earning sufficiency : การทำกำไร
- มิติที่ 5 L _ Liquidity : สภาพคล่อง
- มิติที่ 6 S _ Sensitivity : ผลกระทบของธุรกิจ

มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง (Capital Strength)

อัตราส่วนทางการเงิน	สูตรการคำนวณ
อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน (เท่า)	$\frac{\text{หนี้สินทั้งสิ้น}}{\text{ทุนของสหกรณ์}}$
อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ (เท่า)	$\frac{\text{ทุนสำรอง}}{\text{ทรัพย์สินทั้งสิ้น}}$
อัตราการเติบโตของทุนสหกรณ์ (%)	$\frac{\text{ทุนของสหกรณ์ปัจจุบัน} - \text{ทุนของสหกรณ์ปีแรก} \times 100}{\text{ทุนของสหกรณ์ปีก่อน}}$
อัตราการเติบโตของหนี้ (%)	$\frac{\text{หนี้สินทั้งสิ้นปีปัจจุบัน} - \text{หนี้สินทั้งสิ้นปีก่อน} \times 100}{\text{หนี้สินทั้งสิ้นปีก่อน}}$
อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน (%)	$\frac{\text{กำไรสุทธิปีก่อน}}{\text{ทุนของสหกรณ์ถัวเฉลี่ย}}$

มิติที่ 2 คุณภาพสินทรัพย์ (Asset Quality)

อัตราส่วนทางการเงิน	สูตรการคำนวณ
อัตราหมุนของสินทรัพย์ (รอบ)	$\frac{\text{ขาย/บริการ (รายได้ธุรกิจหลัก)}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสินถัวเฉลี่ย}}$
อัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์ (%)	$\frac{\text{กำไรจากการดำเนินงาน} \times 100}{\text{สินทรัพย์ถัวเฉลี่ย}}$
อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ (%)	$\frac{\text{สินทรัพย์ทั้งสินปีปัจจุบัน} - \text{สินทรัพย์ทั้งสินปีก่อน} \times 100}{\text{สินทรัพย์ทั้งสินปีก่อน}}$

มิติที่ 3 ชีตความสามารถในการบริหาร (Management Ability)

อัตราส่วนทางการเงิน	สูตรการคำนวณ
อัตราการเติบโตของธุรกิจ (%)	$\frac{\text{มูลค่าธุรกิจรวมปีปัจจุบัน} - \text{มูลค่าธุรกิจรวมปีก่อน} \times 100}{\text{มูลค่าธุรกิจรวมปีก่อน}}$
กำไรต่อสมาชิก (บาท)	$\frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$
เงินออมต่อสมาชิก (บาท)	$\frac{\text{เงินฝากสมาชิก} + \text{ทุนเรือนหุ้น}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$
หนี้สินต่อสมาชิก (บาท)	$\frac{\text{ลูกหนี้เงินกู้} + \text{ลูกหนี้การค้า} + \text{ลูกหนี้ค่าบริการอื่นๆ}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$

มิติที่ 4 การทำกำไร (Earning Sufficiency)

อัตราส่วนทางการเงิน	สูตรการคำนวณ
อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (%)	$\frac{\text{ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน} \times 100}{\text{กำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน}}$
อัตราเติบโตของทุนสำรอง (%)	$\frac{\text{ทุนสำรองของปีปัจจุบัน} - \text{ทุนสำรองของปีก่อน} \times 100}{\text{ทุนสำรองปีก่อน}}$
อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่นๆ (%)	$\frac{\text{ทุนสะสมปีปัจจุบัน} - \text{ทุนสะสมปีก่อน} \times 100}{\text{ทุนสะสมปีก่อน}}$
อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ (%)	$\frac{\text{กำไรสุทธิปีปัจจุบัน} - \text{กำไรสุทธิปีก่อน} \times 100}{\text{กำไรสุทธิปีก่อน}}$
อัตรากำไรสุทธิ (%)	$\frac{\text{กำไรสุทธิ} \times 100}{\text{ขาย/บริการ (รายได้ธุรกิจหลัก)}}$

มิติที่ 5 สภาพคล่อง (Liquidity)

อัตราส่วนทางการเงิน	สูตรการคำนวณ
อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (เท่า)	$\frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$
อัตราหมุนของสินค้า (ครั้ง)	$\frac{\text{ต้นทุนสินค้าที่ขาย}}{\text{สินค้าคงเหลือถัวเฉลี่ย}}$
อายุเฉลี่ยสินค้า (วัน)	$\frac{365 \text{ วัน}}{\text{อัตราหมุนของสินค้า}}$
อัตราลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด (%)	$\frac{\text{ลูกหนี้กู้ระยะสั้นที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนด} \times 100}{\text{ลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นที่ถึงกำหนดชำระ}}$

2.2.5 เกณฑ์การจัดขนาดของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

ตัวแปรในการวิเคราะห์ขนาดสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร						คะแนนรวม 3 ตัวแปรชี้วัดขนาดสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	
สมาชิก (น้ำหนัก 3)		ทุนดำเนินงาน (น้ำหนัก 4)		รายได้ธุรกิจหลัก (น้ำหนัก 5)		ช่วงคะแนนรวม (1)+(2)+(3)	ขนาดสหกรณ์
ช่วงข้อมูล (หน่วย:คน)	คะแนน (1)	ช่วงข้อมูล (หน่วย:บาท)	คะแนน (2)	ช่วงข้อมูล (หน่วย:บาท)	คะแนน (3)		
1-12	0.25	>1-1,100	0.33	>1-300	0.42	1.00-3.75	เล็ก
13-22	0.5	>1,001-4,800	0.67	>301-1,300	0.83		
23-39	0.75	>4,801-20,500	1.00	>1,301-6,400	1.25		กลาง
40-69	1.00	>20,501-87,800	1.33	>6,401-60,000	1.67		
70-123	1.25	>87,801-375,000	1.67	>60,001-140,000	2.08		ใหญ่
124-165	1.50	>375,001-776,000	2.00	>140,001-303,000	2.50		ใหญ่มาก
166-293	1.75	>776,001-3,320,000	2.33	>303,001-1,415,000	2.92	3.76-6.50	
294-520	2.00	>3,320,001-14,000,000	2.67	>1,415,001-6,600,000	3.33		
521-923	2.25	>14,000,001-60,700,000	3.00	>6,600,001-30,800,000	3.75		
924-1,639	2.50	>60,700,001-259,500,000	3.33	>30,800,001-144,000,000	4.17		
1,640-2,912	2.75	>259,500,001-1,110,000,000	3.67	>144,000,001-672,000,000	4.58		
>2,913	3.00	>1,110,000,001	4.00	>672,000,001	5.00		

หมายเหตุ : เกณฑ์ขนาดใหม่ เพิ่มขึ้น 12 ช่วง และการให้น้ำหนักตัวแปรไม่เท่ากัน คือ สมาชิก (น้ำหนัก 3) ทุนดำเนินงาน (น้ำหนัก 4) รายได้ธุรกิจหลัก (น้ำหนัก 5)

สมาชิก หมายถึง จำนวนสมาชิก

ทุนดำเนินงาน หมายถึง เงินทุนที่ใช้ในการดำเนินงานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ประกอบด้วยหนี้สิน และทุนของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

รายได้ธุรกิจ หมายถึง รายได้ที่เกิดจากดอกเบี้ยรับธุรกิจสินเชื่อ ยอดขายจากธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายยอดขายจากธุรกิจรวบรวมผลผลิต/แปรรูป และยอดรายได้จากธุรกิจให้บริการ

ผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน

3.1 ลักษณะของสหกรณ์การเกษตร

สหกรณ์การเกษตร คือ องค์กรที่ประกอบอาชีพทางการเกษตรรวมกัน จัดตั้งขึ้น และจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลต่อนายทะเบียนสหกรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สมาชิกดำเนินกิจการร่วมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อแก้ไขความเดือดร้อนในการประกอบอาชีพของสมาชิก และช่วยยกฐานะความเป็นอยู่ของสมาชิกให้ดีขึ้นทั้งทางเศรษฐกิจและทางสังคม

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2556 มีสหกรณ์การเกษตรทั้งประเทศอยู่จำนวน 4,338 สหกรณ์ ดำเนินธุรกิจตามปกติอยู่เพียง 3,069 สหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 70.75 ของจำนวนสหกรณ์การเกษตรทั้งสิ้น ส่วนที่เหลือมีสถานภาพ หยุดดำเนินธุรกิจ ไม่ได้ดำเนินธุรกิจ จดทะเบียนใหม่ยังไม่ครบรอบปีบัญชี เลิกและชำระบัญชี

โครงสร้างในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ดังนี้

1. เป็นสถาบันการเงิน :
 - รับฝากเงิน ทั้งเงินฝากประจำและออมทรัพย์
 - ให้เงินกู้ทั้งเงินกู้ระยะสั้น ปานกลางและยาว
2. เป็นสถาบันการตลาด :
 - รวบรวมผลผลิตและ/หรือแปรรูปผลผลิตก่อนจำหน่าย
3. เป็นสถาบันสนับสนุนการผลิต :
 - จัดหาปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ย, น้ำมัน, อาหารสัตว์, เครื่องจักร
 - การส่งเสริมการเกษตร เช่น แนะนำเทคนิคการผลิต

4. เป็นสถาบันบริการ :

- เผยแพร่ข่าวสารและแลกเปลี่ยนความรู้
- แหล่งจัดหาสินค้าเครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็นมาจำหน่าย

ลักษณะและรูปแบบของสหกรณ์การเกษตร

การจัดตั้งสหกรณ์การเกษตร ซึ่งจัดตั้งในหมู่สมาชิกที่ประกอบอาชีพแตกต่างกันไปตามสภาพท้องถิ่น ดังนั้น สหกรณ์การเกษตรจึงประกอบด้วยรูปแบบย่อยของสหกรณ์ ดังนี้

1. สหกรณ์การเกษตรทั่วไป (สหกรณ์การเกษตร กรป.กลาง นพค., สตรี, สรุา และอื่น ๆ)
2. สหกรณ์การเกษตรปฎิรูปที่ดิน
3. สหกรณ์ผู้ใช้น้ำ
4. สหกรณ์โคนม
5. สหกรณ์ผู้เลี้ยงสัตว์
6. สหกรณ์เพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. (สกต.)
7. สหกรณ์กองทุนสวนยาง
8. สหกรณ์การเกษตรสหัชชารายย่อย

3.2 จำนวนสหกรณ์และสมาชิกสหกรณ์การเกษตร

3.2.1 จำนวนสหกรณ์

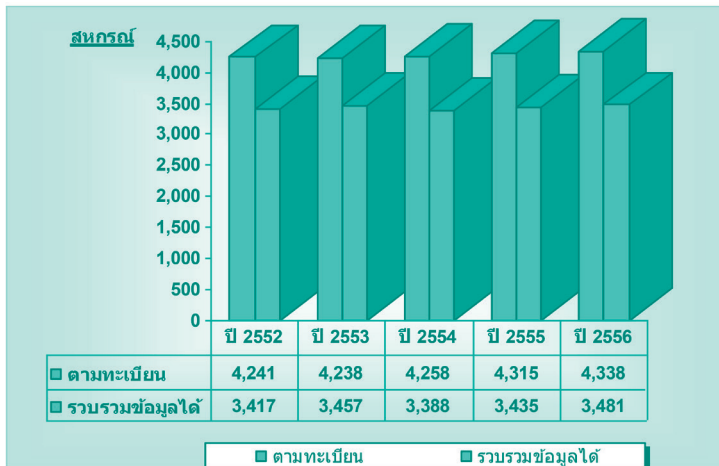
สหกรณ์การเกษตร ณ วันสิ้นปีมีทั้งสิ้น จำนวน 4,338 สหกรณ์ เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 23 สหกรณ์ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.53 ในรอบปีรวบรวมข้อมูลได้ 3,481 สหกรณ์ หรือร้อยละ 80.24 ของจำนวนสหกรณ์ทั้งสิ้น และสหกรณ์

ที่รวบรวมข้อมูลไม่ได้ 857 สหกรณ์ หรือร้อยละ 19.76 เนื่องจากไม่พร้อมรับการตรวจสอบ 225 สหกรณ์ หรือร้อยละ 5.19 ของจำนวนสหกรณ์ทั้งสิ้น และสหกรณ์ที่ไม่ต้องตรวจสอบ 632 สหกรณ์ หรือร้อยละ 14.57 ของจำนวนสหกรณ์ทั้งสิ้น

**ตารางที่ 1 จำนวนสหกรณ์การเกษตรจำแนกตามรูปแบบย่อยของสหกรณ์
ปี 2556**

รูปแบบย่อยสหกรณ์	จำนวนสหกรณ์ ทั้งสิ้น ตามทะเบียน		จำนวนสหกรณ์ ที่รวบรวม ข้อมูลได้		จำนวนสหกรณ์ ที่รวบรวมข้อมูลไม่ได้			
					ไม่พร้อมรับ การตรวจสอบ		ไม่ต้อง ตรวจสอบ	
	สหกรณ์	ร้อยละ	สหกรณ์	ร้อยละ	สหกรณ์	ร้อยละ	สหกรณ์	ร้อยละ
สหกรณ์กองทุนสวนยาง	786	18.12	600	13.83	42	0.97	144	3.32
สหกรณ์การเกษตร ทั่วไป	2,322	53.53	1,877	43.27	146	3.37	299	6.89
สหกรณ์การเกษตร ปฎิรูปที่ดิน	169	3.89	147	3.39	4	0.09	18	0.41
สหกรณ์การเกษตรเพื่อ การตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. (สกต.)	77	1.77	77	1.77	-	-	-	-
สหกรณ์โคนม	118	2.71	103	2.37	1	0.02	14	0.32
สหกรณ์ผู้ใช้น้ำ	543	12.52	478	11.02	11	0.25	54	1.25
สหกรณ์ผู้เลี้ยงสัตว์	203	4.68	135	3.11	6	0.14	62	1.43
สหกรณ์การเกษตร สมาชิกรายย่อย	120	2.78	64	1.48	15	0.35	41	0.95
รวมทั้งสิ้น	4,338	100.00	3,481	80.24	225	5.19	632	14.57

ภาพที่ 1 แสดงจำนวนสหกรณ์ในรอบ 5 ปี (2552 – 2556)

สหกรณ์การเกษตรที่ได้รับการตรวจสอบบัญชีประจำปีและรวบรวมข้อมูลได้จำนวน 3,481 สหกรณ์ หรือร้อยละ 80.24 ของจำนวนสหกรณ์ทั้งสิ้น เป็นสหกรณ์ที่ดำเนินธุรกิจ จำนวน 3,106 สหกรณ์ หยุดดำเนินธุรกิจ จำนวน 202 สหกรณ์ ไม่ดำเนินธุรกิจและอื่น ๆ จำนวน 173 สหกรณ์

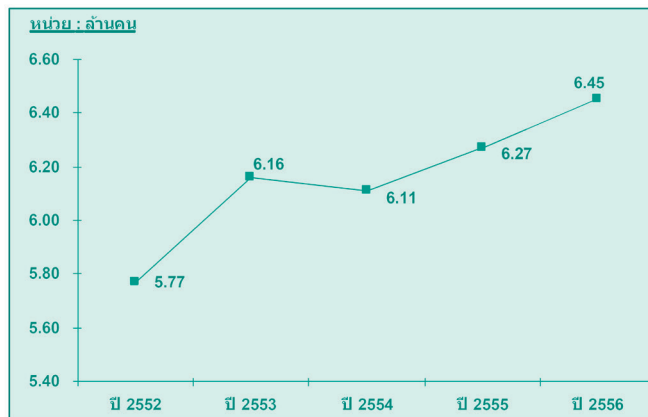
3.2.2 จำนวนสมาชิก

สหกรณ์การเกษตรที่ได้รับการตรวจสอบบัญชีประจำปี 2556 และรวบรวมข้อมูลได้ จำนวน 3,481 สหกรณ์ มีจำนวนสมาชิกวันสิ้นปีทั้งสิ้น 6,449,261 คน แยกเป็นชาย 4,006,339 คน และหญิง 2,442,922 คน ปีก่อน 6,274,400 คน เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 174,861 คน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.79 ระหว่างปีปรับสมาชิกใหม่ 290,111 คน และมีสมาชิกลาออก 140,570 คน

ตารางที่ 2 จำนวนสมาชิกของสหกรณ์การเกษตร
จำแนกตามรูปแบบย่อยสหกรณ์ ที่รวบรวมข้อมูลได้ ปี 2556

รูปแบบย่อยสหกรณ์	จำนวนสมาชิก (คน)					
	รวม	ร้อยละ	ชาย	ร้อยละ	หญิง	ร้อยละ
สหกรณ์กองทุนสวนยาง	190,599	2.96	143,113	2.22	47,486	0.74
สหกรณ์การเกษตรทั่วไป	2,217,407	34.38	1,098,520	17.03	1,118,887	17.35
สหกรณ์การเกษตรปฎิรูปที่ดิน	78,892	1.22	40,285	0.63	38,607	0.59
สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาด ลูกค้า ธ.ก.ส. (สกต.)	3,752,974	58.19	2,595,589	40.24	1,157,385	17.95
สหกรณ์โคนม	20,001	0.31	13,085	0.20	6,916	0.11
สหกรณ์ผู้ใช้น้ำ	112,969	1.75	67,129	1.04	45,840	0.71
สหกรณ์ผู้เลี้ยงสัตว์	40,522	0.63	26,720	0.42	13,802	0.21
สหกรณ์การเกษตรสมาชิก รายย่อย	35,897	0.56	21,898	0.34	13,999	0.22
รวมทั้งสิ้น	6,449,261	100	4,006,339	62.12	2,442,922	37.88

ภาพที่ 2 แสดงจำนวนสมาชิกในรอบ 5 ปี (2552 – 2556)

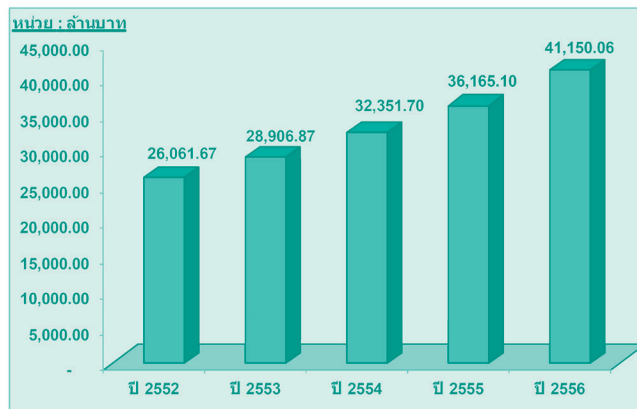
3.3 การถือหุ้นของสมาชิก

หุ้นถือเป็นแหล่งเงินทุนภายในสหกรณ์ที่นำไปใช้หมุนเวียนในกิจการ ในวันต้นปีคงเหลือยกมา 37,109.22 ล้านบาท ซื้อหุ้นเพิ่มระหว่างปี 5,560.55 ล้านบาท และถอนหุ้นคืนระหว่างปี 1,519.71 ล้านบาท คงเหลือวันสิ้นปี จำนวน 41,150.06 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 4,984.96 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.78

ตารางที่ 3 ทุนเรือนหุ้นจำแนกตามรูปแบบย่อยสหกรณ์การเกษตร ปี 2556

รูปแบบย่อยสหกรณ์	จำนวนทุนเรือนหุ้น (ล้านบาท)			
	ยกมาต้นปี	เพิ่มระหว่างปี	ลดระหว่างปี	คงเหลือ
สหกรณ์กองทุนสวนยาง	528.39	112.54	22.63	618.30
สหกรณ์การเกษตรทั่วไป	32,009.78	4,965.05	1,324.90	35,649.93
สหกรณ์การเกษตรปฎิรูปที่ดิน	584.88	91.38	20.90	655.36
สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาด ลูกค้า ธ.ก.ส. (สกด.)	2,448.51	109.65	42.44	2,515.72
สหกรณ์โคนม	991.22	198.37	86.31	1,103.28
สหกรณ์ผู้ใช้น้ำ	384.46	64.82	12.56	436.72
สหกรณ์ผู้เลี้ยงสัตว์	136.86	17.43	9.57	144.72
สหกรณ์การเกษตรสมาชิก รายย่อย	25.12	1.31	0.40	26.03
รวมทั้งสิ้น	37,109.22	5,560.55	1,519.71	41,150.06

ภาพที่ 3 แสดงจำนวนการถือหุ้นของสมาชิกในรอบ 5 ปี (2552 - 2556)

3.4 มูลค่าการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ (ปริมาณธุรกิจ)

สหกรณ์การเกษตรดำเนินธุรกิจตามวัตถุประสงค์ 6 ด้าน มีมูลค่าการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ในรอบปีทั้งสิ้น 306,672.20 ล้านบาท ปีก่อน 290,350.19 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 16,322.01 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.62 ธุรกิจการให้เงินกู้มีปริมาณธุรกิจรวมมากที่สุด ร้อยละ 25.27 ของปริมาณธุรกิจทั้งสิ้น รองลงมาเป็นธุรกิจการรวบรวมผลผลิตผลร้อยละ 24.18 ของปริมาณธุรกิจทั้งสิ้น รายละเอียดมีดังนี้

ตารางที่ 4 มูลค่าการดำเนินงานธุรกิจของสหกรณ์การเกษตร จำแนกตาม
ประเภทธุรกิจและรูปแบบย่อยของสหกรณ์ ปี 2556

รูปแบบย่อยสหกรณ์	จำนวนสมาชิก (คน)						รวม
	การรับ ฝากเงิน	การให้ เงินกู้	จัดหาสินค้า มาจำหน่าย	การรวบรวม ผลิตผล	การแปรรูป ผลผลิต	การบริการ และ ส่งเสริมฯ	
สหกรณ์กองทุนสวนยาง	737.80	343.80	736.42	21,576.82	9,837.29	3.02	33,235.15
สหกรณ์การเกษตรทั่วไป	67,741.91	73,505.38	46,191.55	23,565.08	2,810.15	291.20	214,105.27
สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดิน	1,160.20	1,543.38	997.45	4,001.00	528.82	8.02	8,238.87
สหกรณ์การเกษตรเพื่อ การตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. (สกต.)	4.41	91.12	10,290.03	15,631.34	155.98	11.56	26,184.44
สหกรณ์โคนม	1,520.95	500.03	4,479.83	7,736.60	4,427.28	52.16	18,716.85
สหกรณ์ผู้ใช้น้ำ	573.33	1,299.97	1,141.87	989.19	1.60	77.80	4,083.76
สหกรณ์ผู้เลี้ยงสัตว์	112.08	191.02	819.54	637.44	284.70	6.60	2,051.38
สหกรณ์การเกษตรสมาชิก รายย่อย	4.86	23.74	13.93	13.34		0.61	56.48
รวมทั้งสิ้น	71,855.54	77,498.44	64,670.62	74,150.81	18,045.82	450.97	306,672.20
ร้อยละของปริมาณธุรกิจ แต่ละด้าน	23.43	25.27	21.09	24.18	5.88	0.15	100.00
อัตราร้อยละเพิ่ม(ลด)จากปีก่อน	12.56	15.66	16.45	(13.04)	(1.22)	2.59	5.62

รายละเอียดมูลค่าการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตร

1) การรับฝากเงิน

การรับฝากเงินเป็นแหล่งที่สามารถระดมเงินทุนโดยส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออมเงิน โดยการสะสมและฝากเงินไว้กับสหกรณ์เพื่อไว้ใช้จ่ายในอนาคต ซึ่งสหกรณ์จะคำนวณดอกผลของต้นเงิน ที่ฝากไว้ตามอัตรา และเงื่อนไขของประเภทเงินฝาก การระดมเงินฝากของสหกรณ์ยังเป็นอีกวิธีหนึ่งที่ทำให้สหกรณ์มีเงินทุนไว้หมุนเวียนในกิจการ ซึ่งจัดเป็นแหล่งเงินทุนภายในที่เป็นหนี้สินหมุนเวียนของสหกรณ์โดยมีดอกเบี้ยที่เกิดขึ้นจ่ายให้กับสมาชิก ถือเป็นแหล่งเงินทุนที่ต้นทุนต่ำกว่าแหล่งอื่น

สหกรณ์การเกษตรมีเงินรับฝากระหว่างปี จำนวน 71,855.54 ล้านบาท หรือร้อยละ 23.43 ของปริมาณธุรกิจรวมทั้งสิ้น ปีก่อน 63,837.06 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 8,018.48 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.56 มีรายละเอียดการรับฝากเงิน ดังนี้

1.1) รับฝากเงินจากสมาชิก

ระหว่างปีรับฝากเงินจากสมาชิกจำนวน 53,865.30 ล้านบาท หรือร้อยละ 74.96 ของเงินรับฝากระหว่างปีทั้งสิ้น ปีก่อน 46,590.28 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 7,275.02 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.62 สิ้นปีมีเงินรับฝากจากสมาชิกคงเหลือ 51,467.03 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 5,487.37 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.93

1.2) รับฝากเงินจากสหกรณ์อื่น

ระหว่างปีรับฝากเงินจากสหกรณ์อื่นจำนวน 5,516.17 ล้านบาท หรือร้อยละ 7.68 ของเงินรับฝากระหว่างปีทั้งสิ้น ปีก่อน 5,016.27 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 499.90 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.97 สิ้นปีมีเงินรับฝากจากสหกรณ์อื่นคงเหลือ 5,271.98 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน 289.82 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 5.21

1.3) รับฝากเงินจากอื่น ๆ

ระหว่างปีรับฝากเงินจากบุคคลอื่นที่ไม่ใช่สมาชิกและไม่ใช่สหกรณ์อื่น รวมทั้งสิ้น 12,474.07 ล้านบาท หรือร้อยละ 17.36 ของเงินรับฝากระหว่างปีทั้งสิ้น ปีก่อน 12,230.51 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 243.56 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.99 สิ้นปีมีเงินรับฝากจากอื่น ๆ คงเหลือ 12,354.32 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 1,042.07 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.21

ตารางที่ 5 ปริมาณธุรกิจเงินรับฝากจำแนกตามรูปแบบย่อย
ของสหกรณ์การเกษตร ปี 2556

รูปแบบย่อยสหกรณ์	การรับฝากเงิน			รวม	
	สมาชิก (ล้านบาท)	สหกรณ์ (ล้านบาท)	อื่น ๆ (ล้านบาท)	ล้านบาท	ร้อยละ
สหกรณ์กองทุนสวนยาง	644.65	42.06	51.09	737.80	1.02
สหกรณ์การเกษตรทั่วไป	50,861.95	4,837.74	12,042.22	67,741.91	94.27
สหกรณ์การเกษตรปฎิรูปที่ดิน	821.97	111.36	226.87	1,160.20	1.61
สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาด ลูกค้า ธ.ก.ส. (สกด.)	0.05	4.00	0.36	4.41	0.01
สหกรณ์โคนม	1,164.75	293.58	62.62	1,520.95	2.12
สหกรณ์ผู้ใช้น้ำ	321.59	165.70	86.04	573.33	0.80
สหกรณ์ผู้เลี้ยงสัตว์	46.63	60.89	4.56	112.08	0.16
สหกรณ์การเกษตรสมาชิก รายย่อย	3.71	0.84	0.31	4.86	0.01
รวมทั้งสิ้น	53,865.30	5,516.17	12,474.07	71,855.54	100.00
เงินรับฝากคงเหลือสิ้นปี	51,467.03	5,271.98	12,354.32	69,093.33	
อัตราร้อยละคงเหลือสิ้นปี	74.49	7.63	17.88	100.00	

เงินรับฝากของสหกรณ์การเกษตรในระหว่างปี ประกอบด้วย เงินรับฝากออมทรัพย์ เงินรับฝากออมทรัพย์พิเศษ และเงินรับฝากประจำ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเงินฝากจากสมาชิก จำนวน 53,865.30 ล้านบาท หรือร้อยละ 74.96 ของเงินรับฝากระหว่างปีทั้งสิ้น การรับฝากเงินในรอบปีเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 12.56 สิ้นปีสหกรณ์การเกษตรมีเงินรับฝากคงเหลือจำนวน 69,093.33 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 9.93 ประกอบด้วย เงินรับฝากจากสมาชิกร้อยละ 74.49 เงินรับฝากจากสหกรณ์อื่นร้อยละ 7.63 และเงินรับฝากจากที่อื่นๆ ร้อยละ 17.88

2) การให้เงินกู้

สหกรณ์การเกษตรให้เงินกู้ระหว่างปี จำนวน 77,498.44 ล้านบาท หรือร้อยละ 25.27 ของปริมาณธุรกิจรวมทั้งสิ้น ปีก่อน 67,003.72 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 10,494.72 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.66 มีรายละเอียดการให้เงินกู้ ดังนี้

2.1) การให้เงินกู้แก่สมาชิก

ระหว่างปีให้เงินกู้แก่สมาชิกจำนวน 76,708.07 ล้านบาท หรือร้อยละ 98.98 ของเงินให้กู้ระหว่างปีทั้งสิ้น ประกอบด้วย เงินกู้อยู่ระยะสั้น 40,657.45 ล้านบาท ระยะปานกลาง 25,529.40 ล้านบาท และเงินให้กู้แก่สมาชิกอื่น 10,521.22 ล้านบาท ปีก่อน 66,264.94 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 10,443.13 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.76 คงเหลือลูกหนี้เงินให้กู้แก่สมาชิกสิ้นปี 113,037.16 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 19.08

2.2) การให้สหกรณ์อื่นกู้

ระหว่างปีให้เงินสหกรณ์อื่นกู้จำนวน 790.37 ล้านบาท หรือร้อยละ 1.02 ของเงินให้กู้ระหว่างปีทั้งสิ้น ปีก่อน 738.78 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 51.59 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้น 6.98 คงเหลือลูกหนี้เงินให้สหกรณ์อื่นกู้สิ้นปี 654.12 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 136.37 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 26.34

3) การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

การจัดหาสินค้ามาจำหน่ายเป็นธุรกิจที่จัดขึ้นเพื่อแก้ปัญหาให้สมาชิกหรือเกษตรกรสามารถซื้อสินค้าที่จะนำมาเป็นต้นทุนในการผลิต ตลอดจนเครื่องอุปโภคบริโภคให้ได้ในราคาที่เหมาะสม ไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าในด้านราคาและคุณภาพ อีกทั้งสมาชิกจะได้เงินเฉลี่ยคืนจากธุรกิจหากสหกรณ์มีผลกำไรจากการดำเนินงานในรอบปี ตามส่วนที่สมาชิกได้ซื้อสินค้าจากสหกรณ์

ในรอบปีสหกรณ์การเกษตรได้จัดหาสินค้ามาจำหน่ายจำนวน 64,670.62 ล้านบาท หรือร้อยละ 21.09 ของปริมาณธุรกิจทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 9,137.12 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.45 โดยจำหน่ายสินค้าของสหกรณ์เป็นทั้งเงินสด และให้สินเชื่อ สิ้นปีสหกรณ์มีลูกหนี้การค้าจำนวน 8,057.18 ล้านบาท ซึ่งได้ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญไว้จำนวน 988.34 ล้านบาท

สินค้าที่จำหน่ายได้มากที่สุด คือ สินค้าประเภทการเกษตรมูลค่า 29,193.78 ล้านบาท รองลงมาคือ สินค้าประเภทน้ำมันมูลค่า 29,138.04 ล้านบาท และสินค้าทั่วไปมูลค่า 2,899.92 ล้านบาท ตามลำดับ ในระหว่างปีสหกรณ์การเกษตรจัดหาสินค้ามาจำหน่ายแก่สมาชิกจำนวน 680,511 มีมูลค่ารวม 39,124.65 ล้านบาท หรือร้อยละ 60.50 ของสินค้าที่จำหน่ายทั้งสิ้น

4) การรวบรวมผลผลิต

ผลผลิตของสมาชิกที่ได้เก็บเกี่ยวแล้ว หากนำไปจำหน่ายให้พ่อค้า สมาชิกอาจถูกกดราคา ถูกเอาเปรียบในเรื่องการชั่ง ตวง วัด ดังนั้น สหกรณ์จึงเป็นแหล่งที่สามารถจะรวบรวมผลผลิตของสมาชิกเพื่อเป็นผู้จัดการขายแทนผลผลิตของสมาชิกแต่ผู้เดียว อันจะทำให้ได้ราคาดีและเหมาะสม เนื่องจากสหกรณ์มีอำนาจในการต่อรองราคากับพ่อค้าได้มากกว่าตัวของสมาชิกจะนำไปจำหน่ายเองโดยลำพัง

ระหว่างปีสหกรณ์การเกษตรได้รวบรวมผลผลิต/ผลิตภัณฑ์ทั้งสิ้นจำนวน 74,150.81 ล้านบาท หรือร้อยละ 24.18 ของปริมาณธุรกิจรวมทั้งสิ้น ลดลงจากปีก่อน 11,115.93 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 13.04 ผลผลิตที่รวบรวมได้สูงสุด ได้แก่ ยางพารา รองลงมาคือน้ำมันดิบ และข้าวเปลือกเจ้า ตามลำดับ

5) การแปรรูปผลิตผล

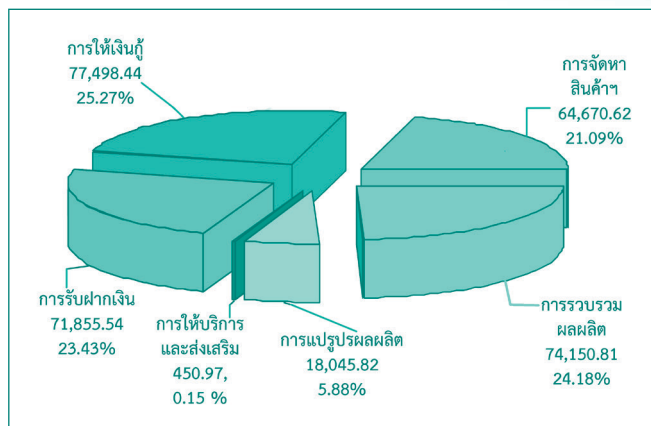
การแปรรูปผลิตผล เป็นกิจกรรมหนึ่งที่มีจุดประสงค์เพื่อช่วยแก้ปัญหาในการประกอบอาชีพของสมาชิก เกิดจากการที่สมาชิกเก็บรวบรวมผลิตผลแล้วนำไปแปรรูปให้เกิดมูลค่าเพิ่มขึ้นของผลผลิต เพื่อจะได้นำไปจำหน่ายให้ได้ราคาที่ดีขึ้น

ระหว่างปีสหกรณ์การเกษตรได้มีการแปรรูปผลิตผลทั้งสิ้นจำนวน 18,045.82 ล้านบาท หรือร้อยละ 5.88 ของปริมาณธุรกิจรวมทั้งสิ้น ปีก่อน 18,269.59 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน 223.77 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 1.22 ผลิตผลที่นำมาแปรรูปให้ได้มูลค่ามากที่สุดได้แก่ ผลิตผลแปรรูปอื่น ๆ 15,225.43 ล้านบาท รองลงมาคือ น้ำมันดิบ 6,823.36 ล้านบาท และผลิตผลข้าวเปลือก 1,915.95 ล้านบาท

6) การให้บริการและส่งเสริมการเกษตร

การให้บริการและส่งเสริมการเกษตร เป็นกิจกรรมหนึ่งที่มีจุดประสงค์เพื่อช่วยแก้ปัญหาในการประกอบอาชีพของสมาชิก โดยให้บริการต่าง ๆ ซึ่งมีค่าบริการในราคาพอสมควร ระหว่างปีสหกรณ์การเกษตรให้บริการและส่งเสริมการเกษตรแก่สมาชิกจำนวน 450.97 ล้านบาท หรือร้อยละ 0.15 ของปริมาณธุรกิจรวมทั้งสิ้น ปีก่อน 439.58 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 11.39 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.59

ภาพที่ 4 แสดงปริมาณธุรกิจแต่ละด้านในรอบปี 2556

3.5 ผลการดำเนินงาน

สหกรณ์การเกษตรที่รวบรวมข้อมูลได้ จำนวน 3,481 สหกรณ์ ปรากฏผลการดำเนินงาน ดังนี้

- กำไรสุทธิประจำปี	จำนวน	2,704 สหกรณ์
	เป็นเงินจำนวน	5,450.83 ล้านบาท
- ขาดทุนสุทธิประจำปี	จำนวน	718 สหกรณ์
	เป็นเงินจำนวน	649.44 ล้านบาท
- ไม่ดำเนินงาน	จำนวน	59 สหกรณ์

รายละเอียดผลการดำเนินงาน มีดังนี้

3.5.1 รายได้

การดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรปี 2556 รายได้ทั้งสิ้น 178,283.81 ล้านบาท ปีก่อน 178,439.23 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน 155.42 ล้านบาท หรือ ลดลงร้อยละ 0.09 ประกอบด้วย รายได้ธุรกิจหลัก 174,840.57 ล้านบาท รายได้เฉพาะธุรกิจ 2,276.65 ล้านบาท และรายได้อื่น ๆ 1,166.59 ล้านบาท

3.5.2 ค่าใช้จ่าย

การดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรมีค่าใช้จ่ายปี 2556 ทั้งสิ้น 173,482.42 ล้านบาท ปีก่อน 174,119.79 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน 637.37 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 0.37 ประกอบด้วย ต้นทุนจากธุรกิจหลัก 161,043.70 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ 6,539.44 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ 5,899.28 ล้านบาท

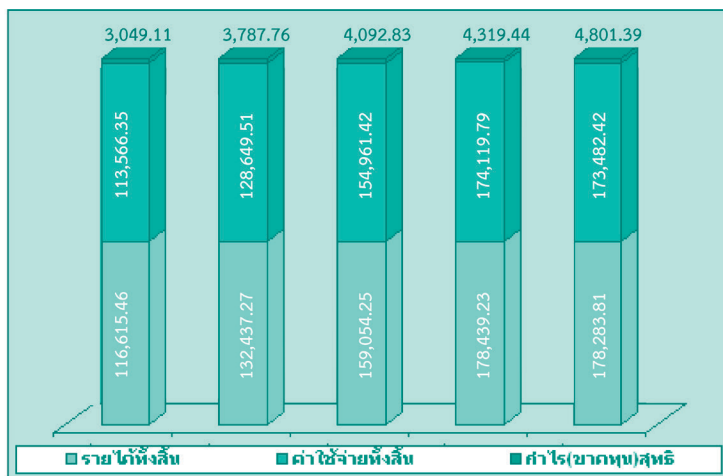
3.5.3 กำไร (ขาดทุน) สุทธิประจำปี

การดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรมีผลกำไรสุทธิประจำปี 2556 จำนวน 4,801.39 ล้านบาท หรือ ร้อยละ 2.69 ของรายได้ทั้งสิ้น ปีก่อน 4,319.44 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 481.95 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.16

ตารางที่ 6 ผลการดำเนินงานจำแนกตามรูปแบบย่อยของสหกรณ์การเกษตร ปี 2556

รูปแบบย่อย สหกรณ์	ผลการดำเนินงาน (ล้านบาท)							
	รายได้			รวม รายได้	ค่าใช้จ่าย			กำไร (ขาดทุน)
	ธุรกิจหลัก	เฉพาะ ธุรกิจ	อื่น ๆ		ต้นทุน	เฉพาะ ธุรกิจ	อื่น ๆ	
สหกรณ์กองทุน สวนยาง	33,803.48	129.80	35.02	33,968.30	32,710.31	497.01	218.13	33,425.45
สหกรณ์การเกษตร ทั่วไป	83,800.34	1,358.58	1,000.08	86,159.00	74,226.68	3,720.75	4,598.07	82,545.50
สหกรณ์การเกษตร ปฏิรูปที่ดิน	5,859.98	36.41	16.17	5,912.56	5,563.28	160.69	133.69	5,857.66
สหกรณ์การเกษตร เพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส.(สกต.)	26,398.71	312.72	51.61	26,763.04	25,824.73	506.22	299.25	26,630.20
สหกรณ์โคนม	20,725.74	368.94	41.27	21,135.95	18,748.43	1,484.95	499.68	20,733.06
สหกรณ์ผู้ใช้น้ำ	2,327.32	33.86	13.55	2,374.73	2,149.44	96.96	90.93	2,337.33
สหกรณ์ผู้เลี้ยงสัตว์	1,891.00	34.63	7.59	1,933.22	1,791.27	68.20	52.69	1,912.16
สหกรณ์การเกษตร สมาชิกรายย่อย	34.00	1.71	1.30	37.01	29.56	4.66	6.84	41.06
รวมทั้งสิ้น	174,840.57	2,276.65	1,166.59	178,283.81	161,043.70	6,539.44	5,899.28	173,482.42

ภาพที่ 5 แสดงผลการดำเนินงานในรอบ 5 ปี (2552 – 2556)

3.6 ฐานะการเงิน

สหกรณ์การเกษตรที่รวบรวมข้อมูลได้ มีฐานะการเงิน ณ วันสิ้นปีทางบัญชี ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2555 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2556 ดังนี้

3.6.1 สินทรัพย์

ในรอบปี 2556 สหกรณ์การเกษตรมีสินทรัพย์ทั้งสิ้นจำนวน 189,416.00 ล้านบาท ปีก่อนจำนวน 166,462.08 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 22,953.92 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.79 สินทรัพย์ของสหกรณ์อยู่ในรูปของสินทรัพย์หมุนเวียน 121,671.47 ล้านบาท หรือร้อยละ 64.24 เงินลงทุนระยะยาว 1,137.38 ล้านบาท หรือร้อยละ 0.60 ลูกหนี้ระยะยาว 49,619.68 ล้านบาท หรือร้อยละ 26.20 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ 15,805.69 ล้านบาท หรือร้อยละ 8.34 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน 311.33 ล้านบาท หรือร้อยละ 0.16 และสินทรัพย์อื่น ๆ 870.45 ล้านบาท หรือร้อยละ 0.46 รายละเอียดมีดังนี้

ตารางที่ 7 สินทรัพย์ทั้งสิ้นของสหกรณ์การเกษตรจำแนกตามรูปแบบย่อย
ของสหกรณ์ ปี 2556

รูปแบบย่อยสหกรณ์	สินทรัพย์ (ล้านบาท)							
	สินทรัพย์ หมุนเวียน	เงินลงทุน ระยะยาว	ลูกหนี้ ระยะยาว	ที่ดิน อาคาร และ อุปกรณ์	สินทรัพย์อื่น		รวม	ร้อยละ
					ไม่มี ตัวตน	อื่น ๆ		
สหกรณ์กองทุนสวนยาง	3,097.40	22.05	61.72	428.58	44.36	30.98	3,685.09	1.95
สหกรณ์การเกษตรทั่วไป	102,163.65	889.70	48,595.29	10,467.25	173.77	683.32	162,972.98	86.04
สหกรณ์การเกษตร ปฏิรูปที่ดิน	2,297.67	7.33	380.42	404.28	20.43	15.64	3,125.77	1.65
สหกรณ์การเกษตรเพื่อ การตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. (สกต.)	5,726.97	181.19	93.46	1,038.33	20.61	22.78	7,083.34	3.74
สหกรณ์โคนม	6,179.18	23.47	399.79	3,111.08	46.08	79.78	9,839.38	5.19
สหกรณ์ผู้ใช้น้ำ	1,631.12	6.09	69.44	187.95	1.32	16.67	1,912.59	1.01
สหกรณ์ผู้เลี้ยงสัตว์	528.46	4.18	19.18	162.04	2.28	14.93	731.07	0.39
สหกรณ์การเกษตรสมาชิก รายย่อย	47.02	3.37	0.38	6.18	2.48	6.35	65.78	0.03
รวมทั้งสิ้น	121,671.47	1,137.38	49,619.68	15,805.69	311.33	870.45	189,416.00	100.00
ร้อยละ	64.24	0.60	26.20	8.34	0.16	0.46	100.00	

1) **สินทรัพย์หมุนเวียน** สหกรณ์การเกษตรมีสินทรัพย์หมุนเวียนทั้งสิ้นจำนวน 121,671.47 ล้านบาท หรือร้อยละ 64.24 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้นปีก่อน 114,201.51 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 7,469.96 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.54 สินทรัพย์หมุนเวียนประกอบด้วย

1.1 เงินสดและเงินฝากธนาคารจำนวน 33,230.25 ล้านบาท ปีก่อน 33,823.93 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน 593.68 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 1.76 เงินสดและเงินฝากธนาคารคิดเป็นร้อยละ 17.54 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น หรือร้อยละ 27.31 ของสินทรัพย์หมุนเวียนทั้งสิ้น

1.2 เงินลงทุนระยะสั้นจำนวน 391.75 ล้านบาท ปีก่อน 987.53 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน 595.78 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 60.33 เงินลงทุนระยะสั้นคิดเป็นร้อยละ 0.21 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น หรือร้อยละ 0.32 ของสินทรัพย์หมุนเวียนทั้งสิ้น

1.3 ลูกหนี้ระยะสั้นจำนวน 79,177.85 ล้านบาท ปีก่อน 71,266.80 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 7,911.05 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.10 ลูกหนี้จำนวนดังกล่าวประกอบด้วย ลูกหนี้เงินกู้ 66,586.02 ล้านบาท ลูกหนี้การค้า 8,050.56 ล้านบาท ลูกหนี้สินค้าผ่อนชำระ/เช่าซื้อ 99.90 ล้านบาท ลูกหนี้ค่าบริการ 23.82 ล้านบาท และลูกหนี้อื่น ๆ 4,417.55 ล้านบาท

สหกรณ์ได้ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญและสำรองหนี้ค่าลดเคลื่อนระยะสั้นทุกประเภทจำนวน 5,711.61 ล้านบาท หรือร้อยละ 7.21 ของลูกหนี้ระยะสั้นทั้งสิ้น คงเหลือลูกหนี้ระยะสั้นทั้งสิ้นสุทธิจำนวน 73,466.24 ล้านบาท ลูกหนี้ระยะสั้นคิดเป็นร้อยละ 41.80 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น หรือร้อยละ 60.38 ของสินทรัพย์หมุนเวียนทั้งสิ้น

1.4 สินค้าคงเหลือจำนวน 7,931.91 ล้านบาท ปีก่อน 7,441.43 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 490.48 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.59 สินค้าคงเหลือคิดเป็นร้อยละ 4.18 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น หรือร้อยละ 6.52 ของสินทรัพย์หมุนเวียนทั้งสิ้น

1.5 สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นจำนวน 6,651.32 ล้านบาท ปีก่อน 6,061.08 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 590.24 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.74 สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นคิดเป็นร้อยละ 3.51 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น หรือร้อยละ 5.47 ของสินทรัพย์หมุนเวียนทั้งสิ้น

2) เงินลงทุนระยะยาว สหกรณ์การเกษตรในภาพรวมมีเงินลงทุนระยะยาวจำนวนทั้งสิ้น 1,137.38 ล้านบาท ปีก่อน 1,185.20 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน 47.82 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 4.03 เงินลงทุนระยะยาวคิดเป็นร้อยละ 0.60 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น

3) ลูกหนี้ระยะยาว สหกรณ์การเกษตรมีลูกหนี้ระยะยาวทั้งสิ้นจำนวน 49,722.00 ล้านบาท ปีก่อน 37,108.85 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 12,613.15 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 33.99 ลูกหนี้จำนวนดังกล่าวประกอบด้วย ลูกหนี้เงินกู้ 47,105.24 ล้านบาท ลูกหนี้การค้า 6.62 ล้านบาท ลูกหนี้สินค้าผ่อนชำระ/เช่าซื้อ 208.02 ล้านบาท ลูกหนี้ค่าบริการ 8.72 ล้านบาท และลูกหนี้อื่น ๆ 2,393.40 ล้านบาท

สหกรณ์ได้ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญและสำรองหนี้ค่าตลาดเคลื่อนไหวระยะยาวทุกประเภทจำนวน 102.32 ล้านบาท หรือร้อยละ 0.21 ของลูกหนี้ระยะยาวทั้งสิ้น คงเหลือลูกหนี้ระยะยาวทั้งสิ้นสุทธิจำนวน 49,619.68 ล้านบาท ลูกหนี้ระยะยาวคิดเป็นร้อยละ 26.20 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น

ลูกหนี้ระยะยาวส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้เงินให้กู้ จำนวน 47,105.24 ล้านบาท อาจส่งผลต่อการขาดสภาพคล่องในการชำระหนี้สินหมุนเวียนได้ เนื่องจากลูกหนี้เงินกู้ระยะยาวไม่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ทันทีที่ต้องการ ทำให้เงินทุนจมไม่ก่อให้เกิดรายได้

4) ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ สหกรณ์การเกษตรมีที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ จำนวน 15,805.69 ล้านบาท ปีก่อน 13,012.86 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 2,792.83 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้น ร้อยละ 21.46 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 8.34 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น

5) สินทรัพย์ไม่มีตัวตน สหกรณ์การเกษตรมีสินทรัพย์ไม่มีตัวตนจำนวน 311.33 ล้านบาท ปีก่อน 292.13 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 19.20 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.57 สินทรัพย์ไม่มีตัวตนคิดเป็น ร้อยละ 0.16 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น

6) สินทรัพย์อื่น สหกรณ์การเกษตรมีสินทรัพย์อื่นจำนวนทั้งสิ้น 870.45 ล้านบาท ปีก่อน 740.75 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 129.70 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.51 สินทรัพย์อื่นคิดเป็นร้อยละ 0.46 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น

3.6.2 หนี้สิน

สหกรณ์การเกษตรมีหนี้สินทั้งสิ้นจำนวน 128,163.75 ล้านบาท หรือร้อยละ 67.66 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น ปีก่อน 111,984.24 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 16,179.51 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.45

ตารางที่ 8 หนี้สินทั้งสิ้นของสหกรณ์การเกษตรจำแนกตามรูปแบบย่อยของสหกรณ์ ปี 2556

รูปแบบย่อยสหกรณ์	หนี้สินของสหกรณ์ (ล้านบาท)				
	หนี้สิน หมุนเวียน	หนี้สิน ระยะยาว	หนี้สิน อื่น	รวม	ร้อยละ
สหกรณ์กองทุนสวนยาง	1,535.41	82.74	82.60	1,700.75	1.33
สหกรณ์การเกษตรทั่วไป	105,274.32	1,432.87	5,196.10	111,903.29	87.31
สหกรณ์การเกษตรปฎิรูปที่ดิน	1,923.87	83.63	213.54	2,221.04	1.73
สหกรณ์การเกษตรเพื่อ การตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. (สกต.)	3,390.79	143.65	309.44	3,843.88	3.00
สหกรณ์โคนม	4,708.60	1,323.11	550.54	6,582.25	5.14
สหกรณ์ผู้ใช้น้ำ	1,067.28	93.19	61.98	1,222.45	0.95
สหกรณ์ผู้เลี้ยงสัตว์	446.65	57.10	62.80	566.55	0.44
สหกรณ์การเกษตรสมาชิก รายย่อย	100.80	3.06	19.68	123.54	0.10
รวมทั้งสิ้น	118,447.72	3,219.35	6,496.68	128,163.75	100.00
อัตราร้อยละของหนี้สิน ต่อทุนดำเนินงาน	62.53	1.70	3.43	67.66	
อัตราร้อยละเพิ่ม(ลด)จากปีก่อน	14.29	29.33	10.99	14.45	

จากตารางข้างต้น พบว่าหนี้สินส่วนใหญ่เป็นหนี้สินหมุนเวียนมากที่สุด ถึงร้อยละ 92.42 ของหนี้สินทั้งสิ้น มีรายละเอียดดังนี้

1) **หนี้สินหมุนเวียน** สหกรณ์การเกษตรมีหนี้สินหมุนเวียนทั้งสิ้นจำนวน 118,447.72 ล้านบาท ปีก่อน 103,641.55 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 14,806.17 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.29 ประกอบด้วย เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืมระยะสั้น 41,727.44 ล้านบาท เจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่าย 3,271.94 ล้านบาท ส่วนของหนี้สินไม่หมุนเวียนที่ถึงกำหนดชำระในปี 930.75 ล้านบาท เงินรับฝาก 69,093.33 ล้านบาท และหนี้สินหมุนเวียนอื่น 3,424.26 ล้านบาท หนี้สินหมุนเวียนคิดเป็นร้อยละ 62.53 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น

2) **หนี้สินระยะยาว** สหกรณ์การเกษตรมีหนี้สินระยะยาว จำนวน 3,219.35 ล้านบาท ปีก่อน 2,489.20 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 730.15 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นหรือร้อยละ 29.33 ประกอบด้วยเงินกู้ยืมระยะยาว 3,128.74 ล้านบาท เจ้าหนี้ค่าเช่าซื้อสินทรัพย์ 90.61 ล้านบาท หนี้สินระยะยาว คิดเป็นร้อยละ 1.70 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น

3) **หนี้สินอื่น** สหกรณ์การเกษตรมีหนี้สินอื่นจำนวน 6,496.68 ล้านบาท ปีก่อน 5,853.49 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 643.19 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นหรือร้อยละ 10.99 หนี้สินอื่นคิดเป็นร้อยละ 3.43 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น

3.6.3 ทุนของสหกรณ์

ในรอบปี 2556 สหกรณ์การเกษตรมีทุนของสหกรณ์เอง จำนวน 61,252.25 ล้านบาท ปีก่อน 54,477.84 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 6,774.41 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.44 ทุนของสหกรณ์คิดเป็นร้อยละ 32.34 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น

ตารางที่ 9 ทุนของสหกรณ์การเกษตรจำแนกตามรูปแบบย่อยของสหกรณ์
ปี 2556

รูปแบบย่อยสหกรณ์	ทุนของสหกรณ์ (ล้านบาท)						
	ทุน เรือนหุ้น	ทุน สำรอง	ทุนสะสม ตามข้อ บังคับ และอื่น ๆ	กำไร (ขาดทุน) สะสมและ อื่น ๆ	กำไร สุทธิ	รวม	ร้อยละ
สหกรณ์กองทุนสวนยาง	618.30	588.71	272.32	(37.84)	542.85	1,984.34	3.24
สหกรณ์การเกษตรทั่วไป	35,649.93	9,586.92	3,507.55	(1,288.22)	3,613.50	51,069.68	83.37
สหกรณ์การเกษตร ปฏิรูปที่ดิน	655.36	198.97	67.24	(71.74)	54.90	904.73	1.48
สหกรณ์การเกษตรเพื่อ การตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. (สกต.)	2,515.72	420.06	207.67	(36.83)	132.84	3,239.46	5.29
สหกรณ์โคนม	1,103.28	1,059.94	738.90	(47.88)	402.89	3,257.13	5.32
สหกรณ์ผู้ใช้น้ำ	436.72	194.98	83.07	(62.02)	37. 40	690.15	1.12
สหกรณ์ผู้เลี้ยงสัตว์	144.72	74.91	44.24	(120.41)	21.06	164.52	0.27
สหกรณ์การเกษตรสมาชิก รายย่อย	26.03	7.78	2.26	(89.78)	(4.05)	(57.76)	(0.09)
รวมทั้งสิ้น	41,150.06	12,132.27	4,923.25	(1,754.72)	4,801.39	61,252.25	100.00
อัตราร้อยละของทุน ของสหกรณ์	67.18	19.81	8.04	(2.87)	7.84	100.00	
อัตราร้อยละเพิ่ม(ลด) จากปีก่อน	13.78	10.19	7.08	8.66	11.16	12.44	

จากตาราง พบว่าทุนของสหกรณ์ทั้งสิ้น ส่วนใหญ่เป็นทุนเรือนหุ้นหรือค่าหุ้น
ของสมาชิก จำนวน 41,150.06 ล้านบาท หรือร้อยละ 67.18 ของทุนสหกรณ์ทั้งสิ้น
เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 12.44

3.7 แหล่งที่มาและทางใช้ไปของทุนดำเนินงาน

สหกรณ์การเกษตรที่รวบรวมข้อมูลได้ในรอบปี 2556 มีทุนดำเนินงานทั้งสิ้นจำนวน 189,416.00 ล้านบาท ปีก่อน 166,462.08 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 22,953.92 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.79 โดยมีแหล่งที่มาและทางใช้ไปของทุนดำเนินงาน ดังนี้

3.7.1 แหล่งที่มาของทุนดำเนินงาน มีที่มาแหล่งเงินทุนจากแหล่งภายในและภายนอก สหกรณ์ ดังนี้

1) ภายในสหกรณ์ จำนวน 122,547.76 ล้านบาท หรือร้อยละ 64.70 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น ซึ่งได้จากทุนเรือนหุ้น ทุนอื่น ๆ ของสหกรณ์ และเงินรับฝากจากสมาชิก ส่วนใหญ่ได้จากทุนของสหกรณ์เอง ร้อยละ 49.98 ของแหล่งเงินทุนภายใน หรือร้อยละ 32.34 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น

2) ภายนอกสหกรณ์ จำนวน 66,868.24 ล้านบาท หรือร้อยละ 35.30 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น ซึ่งได้จากการสร้างเครดิตทั้งระยะสั้นและระยะยาว และหนี้สินอื่น ๆ ทั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นเครดิตระยะสั้น ที่มีอายุหนี้ที่ต้องชำระคืนภายใน 1 ปี หรือร้อยละ 73.50 ของแหล่งเงินทุนภายนอก หรือร้อยละ 25.95 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น

3.7.2 ทางใช้ไปของทุนดำเนินงาน

ทุนดำเนินงานทั้งสิ้น 189,416.00 ล้านบาท สหกรณ์ได้นำไปลงทุนในสินทรัพย์ทั้งสิ้น ได้แก่ เงินสดและเงินฝาก หลักทรัพย์/ตราสาร/หุ้น ลูกหนี้สินค้างเหลือ ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สินทรัพย์ไม่มีตัวตน และสินทรัพย์อื่น ๆ ซึ่งส่วนใหญ่ได้ลงทุนในลูกหนี้ถึงร้อยละ 64.98 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น โดยเป็นลูกหนี้ระยะสั้น ที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี เป็นส่วนใหญ่ ประกอบด้วย ลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้น ลูกหนี้การค้า ลูกหนี้ค่าบริการ และลูกหนี้อื่น ๆ

บทที่ 4

ภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน ของสหกรณ์การเกษตร

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้ประยุกต์ใช้ CAMELS Analysis ในการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรอย่างเป็นระบบและเป็นมาตรฐานเดียวกัน ในมุมมองของกลุ่มอัตราส่วนทางการเงิน 6 มิติ ดังนี้

C (Capital Strength)	: ความเข้มแข็งของเงินทุนหรือ ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง
A (Asset Quality)	: คุณภาพสินทรัพย์
M (Management Ability)	: ชีตความสามารถในการบริหาร
E (Earning)	: การทำกำไร
L (Liquidity)	: สภาพคล่อง
S (Sensitivity)	: ผลกระทบการเปลี่ยนแปลง สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ

อัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร เป็นค่าอ้างอิงในการเปรียบเทียบ (benchmark) เพื่อเฝ้าระวังเสถียรภาพทางการเงินในเบื้องต้น ซึ่งเป็นการกำหนดค่ามาตรฐานเริ่มต้นให้สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรใช้เทียบเคียงเพื่อปรับเข้าหาค่ามาตรฐานได้

การเลือกอัตราส่วนเทียบเคียงหลัก

แนวโน้มและผลที่มีต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน	ผลกระทบที่จะมีต่อมิติของ CAMELS
1. อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร(ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน) มีแนวโน้มสูงขึ้น และยังมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับประสิทธิภาพการดำเนินงาน	- การทำกำไร - สภาพคล่องทางการเงิน - ความเข้มแข็งของเงินทุน
2. อัตราลูกหนี้ที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนด มีแนวโน้มลดลงและยังมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพการดำเนินงาน	- คุณภาพสินทรัพย์ - สภาพคล่องทางการเงิน
3. อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ มีแนวโน้มลดลง และยังมีสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพการดำเนินงาน	- ความเข้มแข็งของเงินทุน

แนวโน้มอัตราส่วนข้างต้นบ่งทอนความมีประสิทธิภาพของสหกรณ์ โดยมีมูลเหตุมาจาก

1. ความไม่มีประสิทธิภาพในการบริหารค่าใช้จ่ายให้สัมพันธ์กับรายได้
2. ความไม่มีผลสัมฤทธิ์ในการเร่งรัดลูกหนี้ให้ชำระหนี้ภายในกำหนดเวลา
3. การไม่ให้ความสำคัญของการสะสมทุนสำรอง ซึ่งเป็นทุนที่มั่นคงและปราศจากภาระผูกพัน

อัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรทั้ง 3 อัตราส่วน มีความสำคัญต่อการเปรียบเทียบและให้ความสนใจในเบื้องต้น เพื่อการอ้างอิงเทียบเคียงสู่การปรับปรุงพัฒนาการบริหารการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร สร้างความเข้มแข็งและมีเสถียรภาพทางการเงิน

อัตราส่วนสำคัญ (Key Ratio)	วัตถุประสงค์ในการเทียบเคียง
1. อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร (ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน)	เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ให้มีความสัมพันธ์กับรายได้ที่อาจจะผันผวนตามภาวะธุรกิจ
2. อัตราลูกหนี้ที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนด	เพื่อพัฒนาให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการเร่งรัดลูกหนี้ให้สามารถชำระหนี้ได้ภายในกำหนดเวลา แสดงถึงคุณภาพสินทรัพย์และสภาพคล่องทางการเงิน
3. อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์	เพื่อพัฒนาทุนสำรองให้มั่นคง สามารถเป็นเกราะป้องกันรองรับผลกระทบที่เกิดจากภาวะธุรกิจและการเงิน ที่จะส่งผลต่อความมั่นคงทางการเงิน

ระดับเทียบเคียงกับอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรทั้ง 3 อัตราส่วน แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ประเภทอัตราส่วน	ระดับมาตรฐาน		
	ดี	พอใช้	ต้องปรับปรุง
1) อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร (ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน)	น้อยกว่า 45.00	45.00 - 65.00	มากกว่า 65.00
2) อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนด	มากกว่า 90.00	60.00 - 90.00	น้อยกว่า 60.00
3) อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์	มากกว่า 0.20	0.10 - 0.20	น้อยกว่า 0.10

ระดับวิเคราะห์เพื่อเฝ้าระวัง แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้

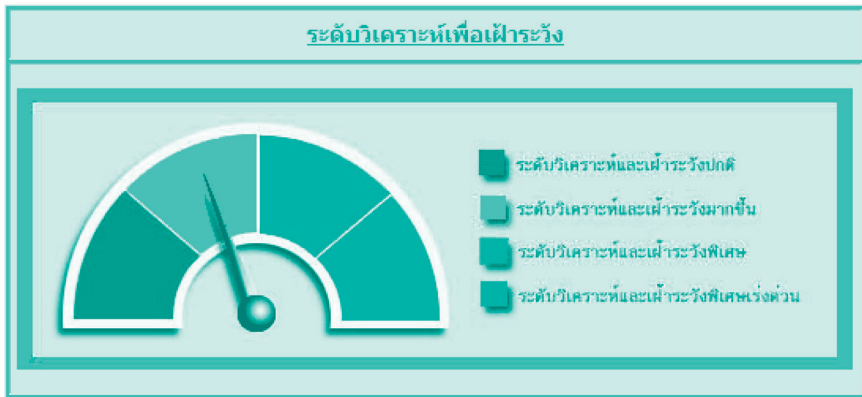
สีเขียว	หมายถึง	ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวังปกติ
สีเหลือง	หมายถึง	ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวังมากขึ้น
สีส้ม	หมายถึง	ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวังพิเศษ
สีแดง	หมายถึง	ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวังพิเศษเร่งด่วน

ความลึกของการวิเคราะห์ในแต่ละด้านของ CAEL แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

สีเขียว	หมายถึง	วิเคราะห์และติดตามทั่วไป
สีเหลือง	หมายถึง	วิเคราะห์และติดตามในรายละเอียดมากขึ้น
สีแดง	หมายถึง	วิเคราะห์และติดตามในรายละเอียดให้มากที่สุด

ระดับวิเคราะห์เพื่อเฝ้าระวัง

ระดับเทียบกับอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร		
ค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร (ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน)	ลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ ตามกำหนด	ทุนสำรองต่อสินทรัพย์
 พอใช้	 พอใช้	 ต้อง ปรับปรุง

สหกรณ์การเกษตรที่ได้รับการสอบบัญชีและรับรองงบการเงินประจำปี 2556 จำนวน 3,481 สหกรณ์ มีภาพรวมสำหรับระดับวิเคราะห์เพื่อเฝ้าระวังอยู่ที่ระดับ “มากขึ้น” และมีระดับเทียบเคียงกับอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินในเรื่อง

1. ค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานอยู่ที่ระดับ “พอใช้”
2. ลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนดอยู่ที่ระดับ “พอใช้”
3. ทุนสำรองต่อสินทรัพย์อยู่ที่ระดับ “ต้องปรับปรุง”

ผลการชี้วัดสถานการณ์ทางการเงินของสหกรณ์การเกษตร จำแนกเป็น 4 ระดับ ดังนี้

ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวัง**ปกติ** จำนวน 731 สหกรณ์ หรือร้อยละ 21.00 ในจำนวนนี้สหกรณ์ ต้องพิจารณาถึงความสามารถในการพัฒนาที่เกิดขึ้นว่าเป็นไปอย่างต่อเนื่องหรือไม่ อาจมีด้านใดด้านหนึ่ง ของการวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงปัจจัยพื้นฐานทางการเงิน ที่ต้องพัฒนาให้ดีขึ้นกว่าเดิมอีกก็ได้

ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวัง**มากขึ้น** จำนวน 1,134 สหกรณ์ หรือร้อยละ 32.58 ในจำนวนนี้สหกรณ์ต้องพิจารณาถึงความสามารถในการพัฒนาที่เกิดขึ้นว่าเป็นไปอย่างต่อเนื่องหรือไม่ อาจมีด้านใดด้านหนึ่งหรือสองด้านของการวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงปัจจัยพื้นฐานทางการเงิน ที่ต้องพัฒนาให้มากขึ้น และดีกว่าเดิมก็ได้

ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวัง**พิเศษ** จำนวน 947 สหกรณ์ หรือร้อยละ 27.20 ในจำนวนนี้สหกรณ์ต้องวิเคราะห์ให้ชัดเจนว่ามีปัญหาด้านใดของการวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงปัจจัยพื้นฐานทางการเงินว่ารุนแรงหรือไม่ รวมทั้งหาสาเหตุและความจำเป็นที่ต้องแก้ไขปรับปรุงอย่างรวดเร็วหรือไม่

ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวัง**พิเศษเร่งด่วน** จำนวน 543 สหกรณ์ หรือร้อยละ 15.60 ในจำนวนนี้สหกรณ์ต้องวิเคราะห์ให้ชัดเจนว่าได้เกิดปัญหาทุกด้านของการวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงปัจจัยพื้นฐานทางการเงินว่ารุนแรงหรือไม่รวมทั้งหาสาเหตุและความจำเป็นที่ต้องแก้ไขปรับปรุงอย่างเร่งด่วนมิฉะนั้นจะเกิดความเสียหายหรือไม่

ลูกหนี้ผิดปกติ จำนวน 126 สหกรณ์ หรือร้อยละ 3.62

ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวัง	จำนวนสหกรณ์	ร้อยละ
ปกติ	731	21.00
มากขึ้น	1,134	32.58
พิเศษ	947	27.20
พิเศษเร่งด่วน	543	15.60
อื่นๆ	126	3.62
รวมทั้งสิ้น	3,481	100.00

ความลึกของการวิเคราะห์ในแต่ละด้าน จำแนกได้ดังนี้

การเตรียมความพร้อมในการวิเคราะห์

เป็นระดับวิเคราะห์เพื่อเฝ้าระวังมากขึ้น ต้องวิเคราะห์ถึงความสามารถในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และมีปัญหาด้านใดด้านหนึ่งหรือสองด้านของ CAMELS หรือไม่ ที่ต้องพัฒนาปรับปรุงให้มากขึ้นหรือดีกว่าเดิมก็ได้

ความลึกของการวิเคราะห์ในแต่ละด้าน

C A E L

วิเคราะห์ขนาดความรุนแรงของการดำรงทุนสำรองที่มีผลต่อความเสี่ยงของเงินทุนรวม ทั้งค่าใช้จ่ายดำเนินงานและความสามารถในการเรียกเก็บหนี้ที่อาจส่งผลกระทบต่อทำกำไร คุณภาพสินทรัพย์ และสภาพคล่อง

หมายเหตุ : เครื่องหมาย

หมายถึง วิเคราะห์และติดตามทั่วไป

หมายถึง วิเคราะห์และติดตามในรายละเอียดมากขึ้น

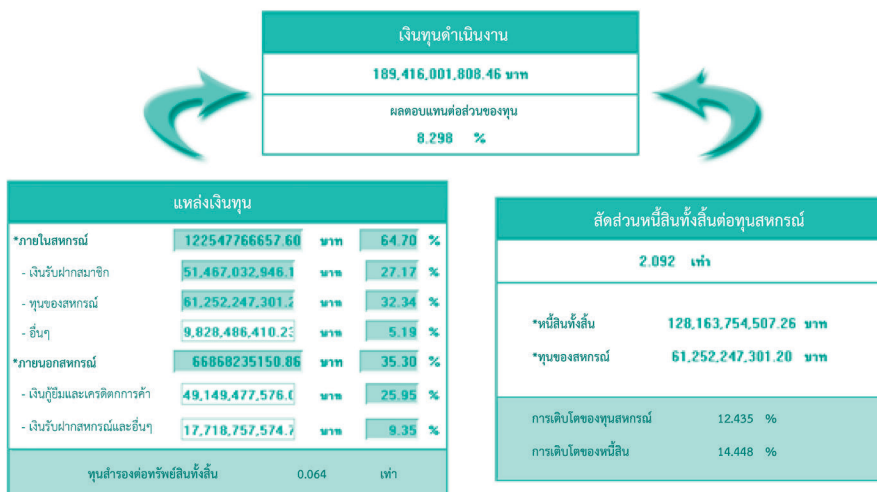
หมายถึง วิเคราะห์และติดตามในรายละเอียดให้มากที่สุด

1. ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง
อยู่ในระดับ วิเคราะห์และติดตามในรายละเอียดมากที่สุด
2. คุณภาพของสินทรัพย์
อยู่ในระดับ วิเคราะห์และติดตามในรายละเอียดมากขึ้น
3. ความสามารถในการทำกำไร
อยู่ในระดับ วิเคราะห์และติดตามในรายละเอียดมากขึ้น
4. สภาพคล่องทางการเงิน
อยู่ในระดับ วิเคราะห์และติดตามในรายละเอียดมากขึ้น

ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์การเกษตร

จากผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตรในภาพรวม ปี 2556 จำนวน 3,481 สหกรณ์ มีผลการวิเคราะห์ในมุมมอง 6 มิติ (CAMELS Analysis) ดังนี้

C มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง

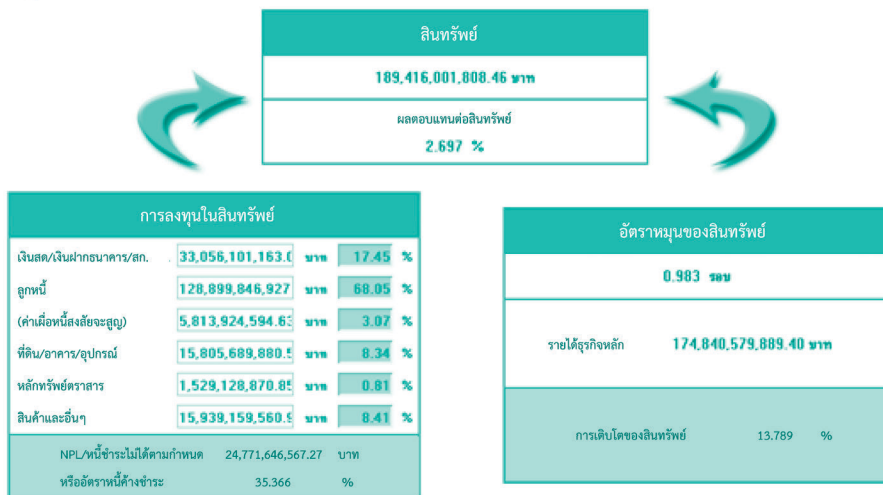
สหกรณ์การเกษตรบริหารจัดการด้านเงินทุนดำเนินงานทั้งสิ้น 189,416.00 ล้านบาท เงินทุนดังกล่าวได้จากแหล่งภายใน 122,547.76 ล้านบาท ร้อยละ 64.70 และแหล่งภายนอก 66,868.24 ล้านบาท ร้อยละ 35.30 พบว่าการจัดหาเงินทุนดังกล่าวจะมาจากทั้งการก่อหนี้และจากส่วนของทุน โดยมีอัตราส่วนการเติบโตของหนี้สินร้อยละ 14.45 สูงกว่าอัตราส่วนโดยรวมซึ่งเท่ากับ 14.23 อัตราการเติบโตของทุนสหกรณ์ร้อยละ 12.44 ต่ำกว่าอัตราส่วนโดยรวมซึ่งเท่ากับ 12.50

และมีอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของทุนร้อยละ 8.30 ต่ำกว่าอัตราส่วนโดยรวมซึ่งเท่ากับ 8.57 หากพิจารณาหนี้สินทั้งสินต่อทุนแล้วมีอัตราส่วนหนี้สินทั้งสินต่อทุนเท่ากับ 2.09 เท่า สูงกว่าอัตราส่วนโดยรวมซึ่งเท่ากับ 1.99 เท่า แสดงว่าในภาพรวมสหกรณ์การเกษตร มีความสามารถในการชำระหนี้ระยะยาวอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่ดี และไม่สามารถคุ้มครองเจ้าหนี้ให้ได้รับความปลอดภัยในการได้รับชำระหนี้ นอกจากนี้สหกรณ์ยังต้องมีภาระค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับดอกเบี้ยจ่าย เนื่องจากหนี้สินร้อยละ 62.47 เป็นเงินรับฝากและเงินกู้ ในการดำเนินการของสหกรณ์จะต้องคำนึงถึงรายได้ให้คุ้มกับรายจ่ายดังกล่าวด้วย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำกำไร ตลอดจนลดความเสี่ยงและเพิ่มความเชื่อมั่นให้กับเจ้าหนี้ รวมทั้งเพิ่มความมั่นคงให้กับสหกรณ์ด้วย

ดังนั้นสหกรณ์ควรแก้ไขปัญหาเรื่องของความเพียงพอของเงินทุนในด้านการรับภาระต่าง ๆ ทั้งด้านเจ้าหนี้ และการขยายตัวของธุรกิจในปีต่อไป โดยใช้ระดับการวิเคราะห์และติดตามในรายละเอียดมากที่สุด

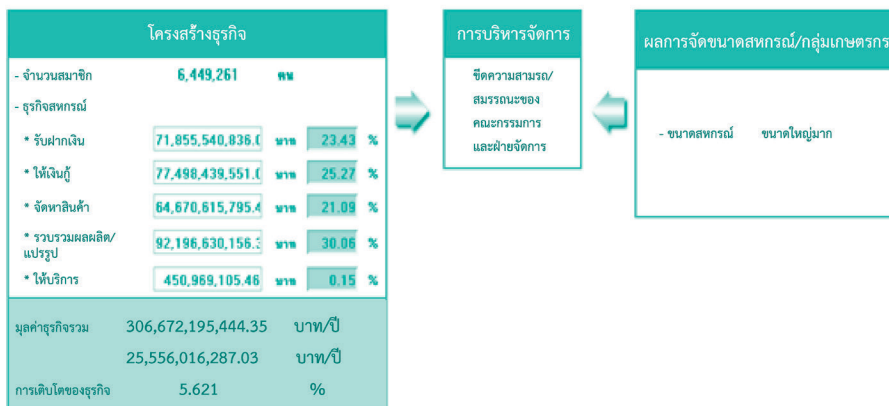
มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์

สหกรณ์มีสินทรัพย์ทั้งสิ้น 189,416.00 ล้านบาท นำไปลงทุนอยู่ในรูปของ เงินสดเงินฝากธนาคารและเงินฝากสหกรณ์อื่น 33,056.10 ล้านบาท ลูกหนี้สุทธิ 123,085.92 ล้านบาท ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ 15,805.69 ล้านบาท หลักทรัพย์/ ตราสาร 1,529.13 ล้านบาท สินค้าและอื่น ๆ 15,939.16 ล้านบาท อัตรา การเติบโตของสินทรัพย์เพิ่มขึ้นร้อยละ 13.79 สูงกว่าอัตราส่วนโดยรวมซึ่งเท่ากับ 13.65 การใช้สินทรัพย์ ในการดำเนินงานก่อให้เกิดรายได้มีรอบหมุน 0.98 รอบ สูงกว่าอัตราส่วนโดยรวมซึ่งเท่ากับ 0.96 ส่งผลให้มีผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ ร้อยละ 2.70 ต่ำกว่าอัตราส่วนโดยรวมซึ่งเท่ากับ 2.88 เป็นการส่งสัญญาณเตือน ว่าสินทรัพย์ของสหกรณ์อาจมีคุณภาพต่ำ โดยเฉพาะลูกหนี้เงินกู้ของสหกรณ์ ที่ชำระไม่ได้ตามกำหนดสูงถึง ร้อยละ 35.37

ดังนั้นสหกรณ์ควรมีการบริหารจัดการสินทรัพย์ของสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพ โดยใช้ระดับการวิเคราะห์ และติดตามในรายละเอียดมากขึ้น

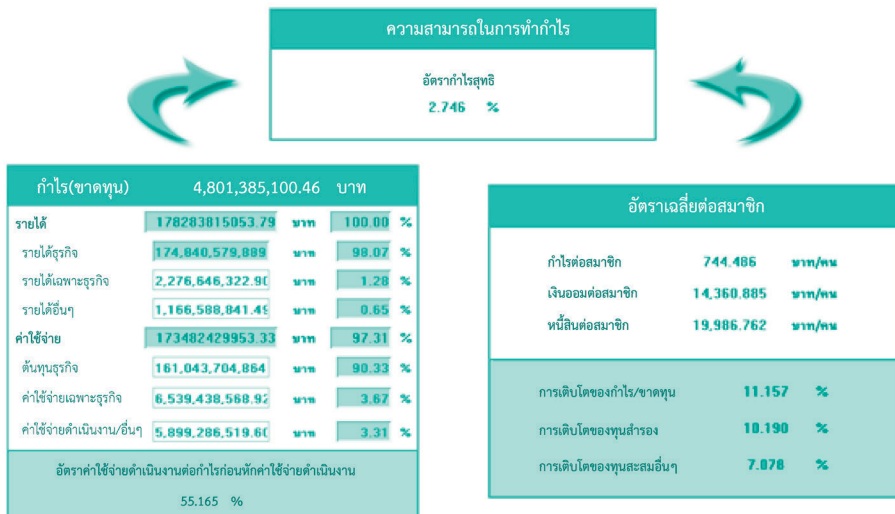
มิติที่ 3 ชีตความสามารถในการบริหาร

ในรอบปี 2556 สหกรณ์การเกษตรมีสมาชิกทั้งสิ้น 6,449,261 คน ดำเนินธุรกิจ 6 ด้าน มีมูลค่าธุรกิจรวม 306,672.20 ล้านบาท หรือ 25,556.02 ล้านบาทต่อเดือน ประกอบด้วยธุรกิจการให้เงินกู้ มีมูลค่าธุรกิจมากที่สุดถึง 77,498.44 ล้านบาท (เฉลี่ยต่อเดือน 6,458.20 ล้านบาท) รองลงมาธุรกิจการรวบรวมผลผลิต 74,150.81 ล้านบาท (เฉลี่ยต่อเดือน 6,179.23 ล้านบาท) และน้อยที่สุดธุรกิจการให้บริการและส่งเสริมการเกษตร 450.97 ล้านบาท (เฉลี่ยต่อเดือน 37.58 ล้านบาท) ปริมาณธุรกิจของสหกรณ์มีการปรับตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.62

มัลติ 4 การทำกำไร

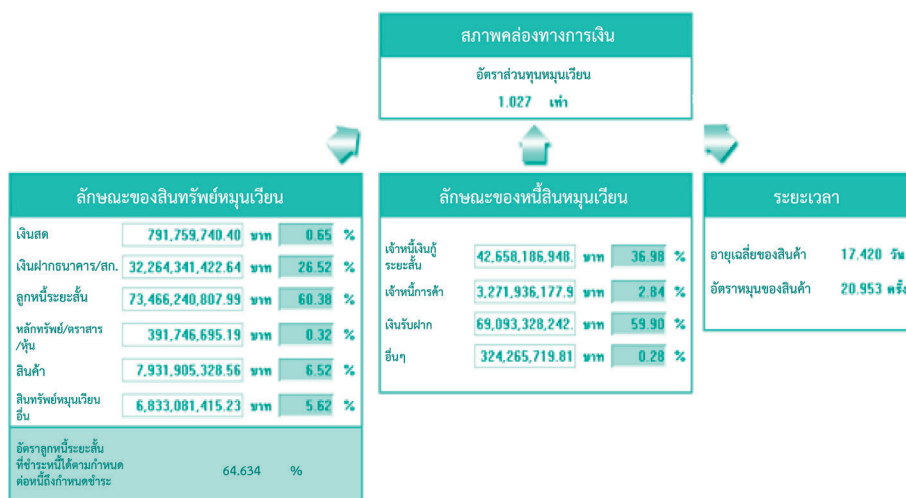

การดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในรอบปี 2556 มีรายได้ทั้งสิ้นจำนวน 178,283.81 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 173,482.42 ล้านบาท อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ร้อยละ 55.17 สูงกว่าอัตราส่วนโดยรวมซึ่งเท่ากับร้อยละ 52.91 ส่งผลให้มีกำไรสุทธิจำนวน 4,801.39 ล้านบาท อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิเท่ากับร้อยละ 11.16 ต่ำกว่าอัตราส่วนโดยรวมซึ่งเท่ากับร้อยละ 13.05 กำไรต่อสมาชิกเท่ากับ 744.49 บาท/คน ต่ำกว่าอัตราส่วนโดยรวมซึ่งเท่ากับ 815.66 บาท/คน สำหรับการเติบโตของทุนสำรองเท่ากับร้อยละ 10.19 ต่ำกว่าอัตราส่วนโดยรวมซึ่งเท่ากับร้อยละ 10.21

ดังนั้นสหกรณ์ควรที่จะลดต้นทุนและค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นลงไป เพื่อคงสภาพที่ดีของสหกรณ์ต่อไป ในการแก้ปัญหาหนี้สหกรณ์ต้องใช้ระดับการวิเคราะห์และติดตามในรายละเอียดให้มากที่สุด

มิติที่ 5 สภาพคล่อง

ในปี 2556 สหกรณ์ลงทุนเพิ่มในสินทรัพย์หมุนเวียนจำนวน 121,671.47 ล้านบาท และมีหนี้สินหมุนเวียนจำนวน 118,447.72 ล้านบาท เมื่อพิจารณาอัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน มีค่าเท่ากับ 1.03 เท่า ต่ำกว่าอัตราส่วนโดยรวมซึ่งเท่ากับ 1.04 เท่า จะเห็นว่าความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นมีระดับที่ลดลงไปจากเดิม แต่ก็ยังอยู่ในเกณฑ์ที่ดีและเป็นปกติ

เมื่อพิจารณาส่วนประกอบของสินทรัพย์หมุนเวียนแล้วจะเห็นว่า ส่วนใหญ่คือ ลูกหนี้ถึงร้อยละ 60.38 ของสินทรัพย์หมุนเวียนทั้งสิ้น ส่งผลให้มีอัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด ร้อยละ 64.63 ต่ำกว่าอัตราส่วนโดยรวมซึ่งเท่ากับ 65.34 ดังนั้นสภาพคล่องทางการเงินระยะสั้นของสหกรณ์จึงขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการบริหารลูกหนี้ให้มีการชำระหนี้ได้ตามกำหนดสัญญา รองลงมาเป็นเงินสดและเงินฝากธนาคาร ร้อยละ 27.31 ของสินทรัพย์หมุนเวียนทั้งสิ้น

สหกรณ์ควรพิจารณาทบทวนการเก็บรักษาเงินไว้เท่าที่จำเป็น และนำส่วนที่เหลือ
นั้นไปดำเนินงานหรือลงทุนในสินทรัพย์เพื่อหาผลประโยชน์เพิ่มพูนให้แก่สหกรณ์
ต่อไป นอกจากนี้ส่วนประกอบของสินทรัพย์หมุนเวียนที่มีจำนวนรองลงมาคือ
สินค้ามีถึงร้อยละ 6.52 ของสินทรัพย์หมุนเวียนทั้งสิ้น อัตราการหมุนของสินค้า
เท่ากับ 20.95 ครั้ง สูงกว่าอัตราส่วนโดยรวมซึ่งเท่ากับ 14.35 และอายุเฉลี่ย
ของสินค้าเท่ากับ 17.42 วัน ต่ำกว่าอัตราส่วนโดยรวมซึ่งเท่ากับ 25.43 วัน

ดังนั้นเพื่อรักษาสภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์ ต้องใช้ระดับการ
วิเคราะห์และติดตามในรายละเอียดมากขึ้น

มิติที่ 6 ผลกระทบของธุรกิจ

จากสภาพปัญหาเศรษฐกิจในปัจจุบันที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง เช่น ราคาน้ำมัน ราคาสินค้า การเรียกเก็บหนี้ไม่ได้ ปัญหาด้านการตลาด เทคโนโลยีต่าง ๆ ส่งผลให้มีต้นทุนสูง ภัยจากธรรมชาติ และโรคระบาดต่าง ๆ ส่งผลต่อรายได้ของสมาชิกที่จะมีเหลือพอส่งชำระหนี้ได้ตามกำหนด มีผลกระทบต่อเงินทุนหมุนเวียนของสหกรณ์

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

จากผลการรวบรวมข้อมูลของสหกรณ์การเกษตรในรอบปี 2556 ซึ่งได้สรุปผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน ตลอดจนผลการวิเคราะห์ด้านการเงินของสหกรณ์ในภาพรวม สรุปได้ ดังนี้

ผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรที่รวบรวมได้ จำนวน 3,481 สหกรณ์ มีรายได้ทั้งสิ้นจำนวน 178,283.81 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 173,482.42 ล้านบาท อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานร้อยละ 55.17 ส่งผลให้มีกำไรสุทธิจำนวน 4,801.39 ล้านบาท อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิเท่ากับร้อยละ 11.16 กำไรต่อสมาชิกเท่ากับ 744.49 บาท/คน สำหรับการเติบโตของทุนสำรองเท่ากับร้อยละ 10.19 ดังนั้นผู้บริหารสหกรณ์ควรกำหนดกลยุทธ์ในการควบคุมค่าใช้จ่าย และสร้างมูลค่าเพิ่มทางธุรกิจ เพื่อคงสถานภาพที่ดีของสหกรณ์ต่อไป

ทุนดำเนินงานของสหกรณ์ ส่วนใหญ่ได้นำไปลงทุนอยู่ในลูกหนี้ถึงร้อยละ 60.38 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้ระยะสั้น ที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี มีอัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด ร้อยละ 64.63 ดังนั้นสภาพคล่องทางการเงิน ตลอดจนความสามารถในการก่อหนี้จึงขึ้นอยู่กับกลยุทธ์ ในการบริหารลูกหนี้ ความเอาใจใส่ในการติดตามทวงถาม การบริหารสินเชื่อ ในกรณีสมาชิกผู้กู้ใจไม่ชำระหนี้ ทั้งที่มีความสามารถจะชำระได้ หากสหกรณ์ได้ติดตามทวงถามแล้ว แต่ไม่เป็นผล สหกรณ์ควรดำเนินการตามกฎหมาย เพื่อบังคับให้ชำระหนี้ เพื่อมิให้คนอื่นเอาเป็นเยี่ยงอย่าง

5.2 ข้อเสนอแนะ

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้เล็งเห็นความสำคัญของการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินเพื่อรายงานและติดตามประเมินผลทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร จึงได้ทำการพัฒนาไปสู่การเตือนภัย เพื่อเฝ้าระวังทางการเงินด้วยโปรแกรมระบบ CFSAWS:ss เป็นเครื่องมือเตรียมความพร้อมในการวิเคราะห์เพื่อเฝ้าระวังและเตือนภัยทางการเงินให้กับสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร เพื่อให้ผู้บริหารมองเห็นสภาพปัญหาทางการเงินและใช้แสงกลยุทธ์เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนแก้ไขปัญหาให้เป็นไปอย่างถูกต้อง อันจะนำสหกรณ์ไปสู่ความมั่นคงเข้มแข็งทางการเงิน

ภาคผนวก

ตารางสถิติผลการเงินของสหกรณ์การเกษตร
ในรอบ 5 ปี (2552-2556)

ตารางสถิติการเงินของสหกรณ์การเกษตร ในรอบ 5 ปี (2552-2556)

ส่วนที่ 1 เรื่องทั่วไป

ตารางที่ 1 จำนวนสหกรณ์ตามทะเบียน

หน่วย : สหกรณ์

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
จำนวนที่ต้องตรวจสอบ	3,741	3,667	3,593	3,683	3,706
จำนวนที่ไม่ต้องตรวจสอบ	500	571	665	632	632
รวม	4,241	4,238	4,258	4,315	4,338
จำนวนกลุ่มเกษตรกรตามทะเบียนเพิ่มขึ้น (ลดลง)จากปีก่อน		(3.00)	20.00	57.00	23.00
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ		(0.07)	0.47	1.34	0.53

ตารางที่ 2 สถานภาพจำนวนสหกรณ์ที่ต้องตรวจสอบ

หน่วย : สหกรณ์

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
ดำเนินธุรกิจ	2,991	3,069	3,046	3,090	3,106
หยุดดำเนินธุรกิจ	283	324	257	224	202
ไม่ดำเนินธุรกิจ	143	54	49	72	152
พิทักษ์ทรัพย์ ล้มละลายและอื่น ๆ		10	36	49	21
ไม่พร้อมรับการตรวจสอบ	324	210	205	248	225
รวม	3,741	3,667	3,593	3,683	3,706
จำนวนสหกรณ์ที่ต้องตรวจสอบเพิ่มขึ้น (ลดลง)จากปีก่อน		(74.00)	(74.00)	90.00	23.00
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ		(1.98)	(2.02)	2.50	0.62

ตารางที่ 3 สถานภาพจำนวนสหกรณ์ที่ไม่ต้องตรวจสอบ

หน่วย : สหกรณ์

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
เลิก	42	77	63	26	22
ชำระบัญชี	448	484	526	596	600

ตารางที่ 3 สถานภาพจำนวนสหกรณ์ที่ไม่ต้องตรวจสอบ (ต่อ)

หน่วย : กลุ่ม

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
อยู่ระหว่างดำเนินคดี		0			
อื่น ๆ	10	10	11	3	10
จดทะเบียนใหม่ไม่ครบรอบปีบัญชี		0	65	7	
รวม	500	571	665	632	632
จำนวนสหกรณ์ที่ไม่ต้องตรวจสอบ เพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน		71.00	94.00	(33.00)	0.00
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ		14.20	16.46	(4.96)	0.00

ตารางที่ 4 จำนวนสมาชิก

หน่วย : คน

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
ยกมาต้นปี	5,664,219	6,100,299	6,023,039	6,166,435	6,299,720
เข้าใหม่ระหว่างปี	194,250	178,941	184,251	214,728	290,111
ลาออกระหว่างปี	88,967	119,642	97,801	106,763	140,570
คงเหลือสิ้นปี	5,769,502	6,159,598	6,109,489	6,274,400	6,449,261
- ชาย	3,707,759	3,921,209	3,856,383	3,942,779	4,006,339
- หญิง	2,061,743	2,238,389	2,253,106	2,331,621	2,442,922
จำนวนสมาชิกเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน		390,096.00	(50,109.00)	164,911.00	174,861.00
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ		6.76	(0.81)	2.70	2.79

ตารางที่ 5 การถือหุ้นของสมาชิก

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
ยกมาต้นปี	23,772.77	26,127.53	28,876.64	32,367.24	37,109.22
เพิ่มระหว่างปี	3,230.42	3,807.74	4,543.72	4,997.27	5,560.55
ถอนระหว่างปี	941.52	1,028.40	1,068.66	1,199.41	1,519.71
คงเหลือสิ้นปี	26,061.67	28,906.87	32,351.70	36,165.10	41,150.06
จำนวนทุนเรือนหุ้นเพิ่มขึ้น(ลดลง) จากปีก่อน		2,845.20	3,444.83	3,813.40	4,984.96
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ		10.92	11.92	11.79	13.78

ส่วนที่ 2 การดำเนินงานของสหกรณ์

ตารางที่ 6 สรุปธุรกิจการรับฝากเงิน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
ยกมาต้นปี	35,192.16	42,092.59	47,792.80	55,540.13	64,372.22
ฝากเพิ่มระหว่างปี	43,572.83	50,540.69	57,006.30	63,837.06	71,855.54
ถอนระหว่างปี	38,198.32	44,756.53	49,095.24	56,523.48	67,134.43
คงเหลือสิ้นปี	40,566.67	47,876.75	55,703.86	62,853.71	69,093.33
จำนวนเงินรับฝากคงเหลือสิ้นปี เพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน		7,310.08	7,827.11	7,149.85	6,239.62
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ		18.02	16.35	12.84	9.93

ตารางที่ 6.1 ธุรกิจการรับฝากเงินจากสมาชิก

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
ยกมาต้นปี	25,969.22	31,318.92	34,342.71	40,270.09	47,456.42
ฝากเพิ่มระหว่างปี	31,289.52	35,551.13	40,667.58	46,590.28	53,865.30
ถอนระหว่างปี	27,136.93	32,315.41	35,193.41	40,880.71	49,854.69
คงเหลือสิ้นปี	30,121.81	34,554.64	39,816.88	45,979.66	51,467.03
จำนวนเงินรับฝากคงเหลือสิ้นปี เพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน		4,432.83	5,262.24	6,162.78	5,487.37
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ		14.72	15.23	15.48	11.93

ตารางที่ 6.2 ธุรกิจการรับฝากเงินจากสหกรณ์อื่น

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
ยกมาต้นปี	2,558.30	3,394.94	4,512.96	5,153.64	5,326.52
ฝากเพิ่มระหว่างปี	3,548.50	4,743.15	5,002.51	5,016.27	5,516.17
ถอนระหว่างปี	2,969.16	3,606.49	4,242.71	4,608.11	5,570.71
คงเหลือสิ้นปี	3,137.64	4,531.60	5,272.76	5,561.80	5,271.98
จำนวนเงินรับฝากคงเหลือสิ้นปี เพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน		1,393.96	741.16	289.04	(289.82)
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ		44.43	16.36	5.48	(5.21)

ตารางที่ 6.3 ธุรกิจการรับฝากเงินจากแหล่งอื่น ๆ

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
ยกมาต้นปี	6,664.64	7,378.73	8,937.13	10,116.40	11,589.28
ฝากเพิ่มระหว่างปี	8,734.81	10,246.41	11,336.21	12,230.51	12,474.07
ถอนระหว่างปี	8,092.23	8,834.63	9,659.12	11,034.66	11,709.03
คงเหลือสิ้นปี	7,307.22	8,790.51	10,614.22	11,312.25	12,354.32
จำนวนเงินรับฝากคงเหลือสิ้นปีเพิ่มขึ้น (ลดลง)จากปีก่อน		1,483.29	1,823.71	698.03	1,042.07
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ		20.30	20.75	6.58	9.21

ตารางที่ 7 สรุปธุรกิจการให้เงินกู้ (สินเชื่อ)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
ยกมาต้นปี	64,554.30	69,125.06	75,505.83	84,291.96	99,421.64
กู้เพิ่มระหว่างปี	45,366.93	51,826.41	58,467.20	67,003.72	77,498.44
ชำระคืนระหว่างปี	40,678.38	45,260.40	49,584.25	55,853.94	63,228.80
คงเหลือสิ้นปี	69,242.85	75,691.07	84,388.78	95,441.74	113,691.28
จำนวนเงินกู้ยืมคงเหลือสิ้นปี เพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน		6,448.22	8,697.71	11,052.96	18,249.54
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ		9.31	11.49	13.10	19.12

ตารางที่ 7.1 ธุรกิจการให้เงินกู้แก่สมาชิก (ระยะสั้น)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
ยกมาต้นปี	28,216.13	30,966.11	33,794.07	37,627.58	41,561.24
กู้เพิ่มระหว่างปี	27,817.29	31,250.15	34,179.79	38,316.93	40,657.45
ชำระคืนระหว่างปี	25,175.30	28,404.44	30,600.39	33,987.92	35,998.48
คงเหลือสิ้นปี	30,858.12	33,811.82	37,373.47	41,956.59	46,220.21
จำนวนเงินกู้ยืมคงเหลือสิ้นปี เพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน		2,953.70	3,561.65	4,583.12	4,263.62
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ		9.57	10.53	12.26	10.16

ตารางที่ 7.2 ธุรกิจการให้เงินกู้แก่สมาชิก (ระยะปานกลาง)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
ยกมาต้นปี	31,193.51	32,724.80	35,227.14	38,277.71	43,746.74
กู้เพิ่มระหว่างปี	15,571.94	17,741.63	19,822.86	22,410.96	25,529.40
ชำระคืนระหว่างปี	13,813.92	15,042.25	16,199.63	18,215.62	21,087.84
คงเหลือสิ้นปี	32,951.53	35,424.18	38,850.37	42,473.05	48,188.30
จำนวนเงินกู้ยืมคงเหลือสิ้นปีเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน		2,472.65	3,426.19	3,622.68	5,715.25
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ		7.50	9.67	9.32	13.46

ตารางที่ 7.3 ธุรกิจการให้เงินกู้แก่สมาชิกอื่น ๆ (ระยะยาว)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
ยกมาต้นปี	4,933.99	5,264.22	6,147.74	7,796.95	13,597.53
กู้เพิ่มระหว่างปี	1,819.78	2,486.87	3,561.97	5,537.05	10,521.22
ชำระคืนระหว่างปี	1,513.57	1,635.24	2,171.51	2,839.65	5,490.10
คงเหลือสิ้นปี	5,240.20	6,115.85	7,538.20	10,494.35	18,628.65
จำนวนเงินกู้ยืมคงเหลือสิ้นปีเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน		875.65	1,422.35	2,956.15	8,134.30
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ		16.71	23.26	39.22	77.51

ตารางที่ 7.4 ธุรกิจการให้เงินกู้แก่สหกรณ์อื่น

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
ยกมาต้นปี	210.67	169.93	336.88	589.72	516.13
กู้เพิ่มระหว่างปี	157.92	347.76	902.58	738.78	790.37
ชำระคืนระหว่างปี	175.59	178.47	612.72	810.75	652.38
คงเหลือสิ้นปี	193.00	339.22	626.74	517.75	654.12
จำนวนเงินกู้ยืมคงเหลือสิ้นปีเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน		146.22	287.52	(108.99)	136.37
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ		75.76	84.76	(17.39)	26.34

ตารางที่ 7.5 ทางใช้ประโยชน์ของเงินกู้

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
ค่าพันธุ์พืช ปุ๋ย ยาปราบ	18,814.63	22,824.55	23,645.67	28,271.70	31,951.00
ค่าใช้จ่ายการเตรียมเพื่อขาย/แปรรูป	914.69	1,433.80	978.19	862.60	1,849.14
ค่าเช่าเกี่ยวกับการเกษตรและภาษีอากร	345.09	361.00	276.01	386.25	358.76
ค่าบริการและค่าใช้จ่ายในครัวเรือน	1,417.28	1,859.76	2,012.33	2,433.13	2,406.39
ค่าบุกเบิกซื้อที่ดิน ปรับปรุงที่ดิน และแหล่งน้ำ	5,563.14	5,985.66	7,329.41	7,801.88	9,905.07
ซื้อสัตว์ใช้งาน ซื้อหรือสร้างเครื่องสูบน้ำ เครื่องจักรกล	3,174.35	3,120.51	3,622.31	3,914.81	3,816.74
ซื้อสร้างปรับปรุงสิ่งปลูกสร้าง	3,862.08	4,122.66	5,416.46	6,706.03	7,032.61
ลงทุนเลี้ยงสัตว์	3,919.01	3,803.77	4,539.71	4,391.86	4,039.97
ลงทุนซื้อหุ้นกลุ่มเกษตรกร	1,801.54	1,933.77	2,248.68	2,315.58	2,440.66
ชำระหนี้สินเดิม	1,869.70	2,309.76	2,737.97	3,629.52	4,938.57
อื่น ๆ	3,527.50	3,723.41	4,757.88	5,551.58	7,969.16
รวม	45,209.01	51,478.65	57,564.62	66,264.94	76,708.07
ให้กลุ่มเกษตรกรอื่นกู้	157.92	347.76	902.58	738.78	790.37
รวมทั้งสิ้น	45,366.93	51,826.41	58,467.20	67,003.72	77,498.44

ตารางที่ 8 ธุรกิจการจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
สินค้าประเภทการเกษตร					
ปุ๋ย	17,956.69	13,411.54	12,990.69	16,177.47	17,652.10
เครื่องจักรกลการเกษตรและอุปกรณ์	1,084.43	1,113.00	1,125.89	1,182.68	1,231.67
เคมีการเกษตร	983.80	1,038.15	1,052.99	1,215.56	1,727.02
อาหารสัตว์	3,172.66	3,056.44	3,626.93	4,222.69	4,800.19
ข้าวสาร	915.74	1,085.67	1,004.72	1,054.71	1,251.58
ปลายข้าว	8.20	8.97	33.77	21.51	22.59
รำ	10.08	1.68	75.71	85.33	2.39

ตารางที่ 8 ธุรกิจการจัดหาสินค้ามาจำหน่าย (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
พันธุ์พืช	1,141.88	1,371.10	1,269.30	1,461.08	1,879.52
ยาปราบศัตรูพืช	566.17	517.07	575.70	770.85	558.51
พันธุ์สัตว์	67.02	41.22	62.26	100.85	68.21
รวม	25,906.67	21,644.84	21,817.96	26,292.73	29,193.78
สินค้าประเภทน้ำมัน					
น้ำมันเชื้อเพลิง	21,907.36	20,435.79	22,504.20	25,534.90	28,746.64
น้ำมันหล่อลื่น	174.37	165.22	212.00	297.07	391.40
รวม	22,081.73	20,601.01	22,716.20	25,831.97	29,138.04
สินค้าทั่วไป					
สุราแช่พื้นเมือง	0.22	2.63	2.22	0.03	0.96
สุราแช่ผลไม้ (ไวน์)			0.07		
สินค้าอุปโภค บริโภค	791.13	726.89	698.17	773.28	819.48
สินค้า OTOP	3.11	0.02	10.21	2.41	3.99
สินค้าผลิตเอง					
อื่น ๆ	1,174.43	1,716.74	2,725.72	2,398.83	2,075.49
รวม	1,968.89	2,446.28	3,436.39	3,174.55	2,899.92
สินค้าผ่อนชำระ/เช่าซื้อ					
ยานพาหนะ	18.12	25.71	19.31	33.13	55.10
เครื่องใช้ไฟฟ้า	3.15	3.19	2.98	18.44	15.16
คอมพิวเตอร์	0.91	0.52	0.51	0.72	0.98
ที่ดิน/บ้าน	6.58	4.76	2.77	1.67	7.24
อื่นๆ	28.53	23.79	78.38	30.66	47.34
รวม	57.29	57.97	103.95	84.62	125.82
สินค้าฝากขาย					
ยานพาหนะ				0.10	
เครื่องใช้ไฟฟ้า					1.34
คอมพิวเตอร์				0.06	

ตารางที่ 8 ธุรกิจการจัดหาสินค้ามาจำหน่าย (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
ที่ดิน/บ้าน					
อื่น ๆ	62.38	68.12	54.31	129.40	207.00
รวม	62.38	68.12	54.31	129.56	208.34
สินค้าผ่านบัญชี					
พืชผลการเกษตร		0.07			
เครื่องเขียนแบบพิมพ์					3,018.30
ยานพาหนะ		0.16		9.47	
เครื่องใช้ไฟฟ้า				1.48	16.24
คอมพิวเตอร์					1.01
ที่ดิน/บ้าน					
อื่น ๆ	7.38	16.55	8.43	9.12	69.17
รวม	7.38	16.78	8.43	20.07	3,104.72
รวมทั้งสิ้น	50,084.34	44,835.00	48,137.24	55,533.50	64,670.62
การจัดหาสินค้ามาจำหน่ายเพิ่มขึ้น (ลดลง)จากปีก่อน		(5,249.34)	3,302.24	7,396.26	9,137.12
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ		(10.48)	7.37	15.36	16.45
มูลค่าสินค้าที่จำหน่ายให้แก่สมาชิก	26,131.95	24,288.71	28,143.59	34,027.79	39,124.65
จำนวนสมาชิกที่ได้รับบริการทั้งสิ้น (ราย)	582,188	547,675	666,648	663,465	680,511

ตารางที่ 9 ธุรกิจการรวบรวมผลิตผล/ผลิตภัณฑ์

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
ผลิตผลข้าวเปลือก					
ข้าวเปลือกเจ้า	9,110.98	12,087.00	6,214.96	6,489.65	3,291.92
ข้าวเปลือกเจ้าหอมมะลิ	3,765.50	4,405.00	4,325.66	3,467.77	3,207.51
ข้าวเปลือกเหนียว	937.73	787.20	1,075.04	1,194.02	585.64
รวมผลิตผลข้าวเปลือก	13,814.21	17,279.20	11,615.66	11,151.44	7,085.07

ตารางที่ 9 ธุรกิจการรวบรวมผลิตผล/ผลิตภัณฑ์ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
ผลิตผลอื่น ๆ					
ข้าวโพด	2,665.04	2,611.68	4,203.16	4,961.71	4,948.76
ถั่ว	131.17	194.35	247.39	269.50	106.25
ยางพารา	19,948.03	22,389.80	50,634.35	55,943.38	45,711.35
อ้อย	299.37	170.26	291.59	411.45	323.39
กาแฟ	254.63	312.84	274.45	404.85	272.64
ฝ้าย	1.35	2.04	4.26	1.94	1.15
ปอแก้ว	0.08	0.24	0.91	0.19	
มันสำปะหลัง	154.84	599.71	1,194.62	1,827.26	1,495.03
ใบชา		3.82			
ปาล์ม	988.61	929.99	1,107.34	2,213.21	2,886.79
ข้าวฟ่าง	2.48	4.01	1.82		0.60
สับปะรด	313.33	364.34	354.76	433.09	361.64
ละหุ่ง	0.31	0.39	0.20	0.43	0.06
พริกแห้ง	2.57	5.04	38.22	24.46	19.70
หน่อไม้	1.97	2.70	9.16	8.19	9.96
หอมแดง	0.22	0.16	0.28	1.25	1.40
หอมหัวใหญ่	14.25	12.49	30.60	23.79	18.27
กระเทียม	21.42	33.51	43.19	59.05	41.35
เกลือ	2.78	5.38	7.67	7.07	1.62
มะพร้าว	2.15	4.62	3.58	1.71	20.47
ผลไม้	242.43	148.55	200.42	368.37	149.16
ใบยาสูบ	85.04	225.41	222.02	228.55	174.49
พริกไทย					
สุราแช่พื้นเมือง				0.11	0.03
ไวน์					
สินค้า OTOP			1.84	2.85	2.80
อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป					
ผัก/ผลไม้กระป๋องและแปรรูป			0.01	5.01	

ตารางที่ 9 ธุรกิจการรวบรวมผลิตผล/ผลิตภัณฑ์ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
ผลิตภัณฑ์ข้าว/ข้าวสาลี และอาหารแปรรูปอื่น ๆ	2.39	8.95	22.11		86.72
ไขมันและน้ำมันพืชฯ		0.17	0.41	2.81	1.86
ผักสด	4.80	24.27	6.70	12.42	25.44
ไม้ยางพารา(เฟอร์นิเจอร์)					
สินค้าเกษตรอินทรีย์		1.66	0.70		0.13
ลำไย	56.37	142.52	166.43	131.07	157.35
ทุเรียน	2.24	5.91	6.84	4.07	53.70
ลิ้นจี่	5.79	15.91	21.95	15.73	18.36
เงาะ	55.80	58.34	91.03	151.94	163.37
มังคุด	74.53	201.39	223.20	183.39	322.39
ผลิตผลอื่น ๆ	287.41	457.07	523.46	768.02	556.00
รวมผลิตผลอื่น ๆ	25,621.40	28,937.52	59,934.67	68,466.87	57,932.23
น้ำมันดิบ					
น้ำมันดิบ	4,946.37	6,757.55	7,730.04	8,549.73	8,746.60
สัตว์เลี้ยงเพื่อขาย					
โค - กระบือ	411.25	91.26	446.47	36.92	25.82
สุกร	210.79	213.04	113.60	236.52	229.32
สัตว์น้ำ	169.24	196.18	73.95	74.47	92.50
กุ้ง	10.26			42.19	39.22
ไก่			0.07		0.05
รวมสัตว์เลี้ยงเพื่อขาย	801.54	500.48	634.09	390.10	386.91
รวมทั้งสิ้น	45,183.52	53,474.75	79,914.46	88,558.14	74,150.81
การรวบรวมผลิตผล/ผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้น (ลดลง)จากปีก่อน		8,291.23	26,439.71	8,643.68	(14,407.33)
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ		18.35	49.44	10.82	(16.27)
มูลค่าผลิตผลที่รวบรวมจากสมาชิก	31,985.31	39,783.74	62,242.87	69,637.83	58,282.65
จำนวนสมาชิกที่ได้รับบริการทั้งสิ้น (ราย)	471,375	551,286	691,827	537,504	720,516

ตารางที่ 9.1 ต้นทุนการรวบรวมผลิตผล/ผลิตภัณฑ์

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
ซื้อผลิตผล	45,774.64	55,676.12	73,517.11	85,266.74	74,150.81
ต้นทุนการรวบรวมผลิตผล/ผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน		9,901.48	17,840.99	11,749.63	(11,115.93)
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ		21.63	32.04	15.98	(13.04)

ตารางที่ 10 ธุรกิจการแปรรูปผลิตผล/ผลิตภัณฑ์

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
ผลิตผลข้าวเปลือก					
ข้าวสาร	982.45	1,123.01	1,132.48	1,464.76	1,369.70
ปลายข้าว	83.52	81.44	107.70	91.07	78.90
รำ	40.78	39.41	50.92	49.22	49.08
แกลบ	10.78	9.34	10.45	10.10	9.67
อื่น ๆ	624.55	885.30	395.38	415.52	408.60
รวมแปรรูปข้าวเปลือก	1,742.08	2,138.50	1,696.93	2,030.67	1,915.95
ผลิตผลแปรรูปอื่น ๆ					
ผลิตผลแปรรูปอื่น ๆ	8,207.70	8,634.40	15,256.26	15,255.57	13,665.36
อื่น ๆ	1,101.53	1,347.90	1,712.32	1,053.95	1,560.07
รวมแปรรูปผลิตผลอื่น ๆ	9,309.23	9,982.30	16,968.58	16,309.52	15,225.43
น้ำมันดิบ					
นมสดพาสเจอร์ไรส์	1,589.84	1,843.66	2,046.00	2,206.02	2,485.00
นมสดกล่องUHT	1,974.55	2,543.92	2,653.84	2,717.61	3,339.61
อื่น ๆ	223.40	392.47	364.35	266.83	998.75
รวมแปรรูปน้ำมันดิบ	3,787.79	4,780.05	5,064.19	5,190.46	6,823.36
สัตว์เลี้ยงเพื่อขาย					
โคขุน	3.41	11.52	5.68	13.52	20.45
สุกรขุน	18.83	17.61	28.29	85.84	70.34
อื่น ๆ	18.17	26.28	39.06	20.11	69.09
รวมสัตว์เลี้ยงเพื่อขาย	40.41	55.41	73.03	119.47	159.88

ตารางที่ 10 ธุรกิจการแปรรูปผลิตผล/ผลิตภัณฑ์ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
สัตว์เลี้ยงเพื่อขายผลิตผล					
ขายผลิตผลสัตว์เลี้ยง	48.73	79.95	68.56	27.98	69.18
กำไรจากการขายผลิตผลพลอยได้	0.93		0.42	0.20	0.23
ขายชิ้นส่วนสัตว์			1.21	0.81	1.36
อื่น ๆ	1.34	9.82	14.34	13.50	1.02
รวมสัตว์เลี้ยงเพื่อขายผลิตผล	51.00	89.77	84.53	42.49	71.79
รวมทั้งสิ้น	14,930.51	17,046.03	23,887.26	23,692.61	24,196.41
การแปรรูปผลิตผล/ผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้น (ลดลง)จากปีก่อน		2,115.52	6,841.23	(194.65)	503.80
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ		14.17	40.13	(0.81)	2.13

ตารางที่ 10.1 ต้นทุนการแปรรูปผลิตผล/ผลิตภัณฑ์

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
ซื้อข้าวเปลือก	1,215.69	1,281.69	1,365.51	1,126.81	1,196.69
ซื้อผลิตผลอื่น	234.22	8,588.30	15,077.15	14,472.64	13,344.94
ซื้อน้ำมันดิบ	63.82	2,187.40	2,136.77	2,333.98	3,335.97
ซื้ออาหารสัตว์เลี้ยงเพื่อขาย	7.15	41.83	19.60	44.55	129.56
ซื้ออาหารสัตว์เลี้ยงเพื่อขายผลิตผล	2.06	43.57	46.30	291.61	38.66
รวมต้นทุนการแปรรูป	1,522.94	12,142.79	18,645.33	18,269.59	18,045.82
ต้นทุนการแปรรูปผลิตผล/ผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน		10,619.85	6,502.54	(375.74)	(223.77)
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ		697.33	53.55	(2.02)	(1.22)

ตารางที่ 11 ธุรกิจการให้บริการและส่งเสริมการเกษตร

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
สูบน้ำ	66.73	71.57	70.79	63.08	68.53
ไถไร่ ไถนา	7.60	3.29	7.53	3.77	7.73
ปรับพื้นที่	3.14	1.99	2.30	0.42	0.68
แปลงสาธิต	3.00	3.56	0.32	6.87	4.44
ผสมเทียม รักษาสัตว์	17.39	19.77	22.01	18.58	23.06
อาชญาบัตร	0.28	0.23	0.12	0.16	0.13
ชุดสระ ชุดบ่อ	0.51	1.25	1.48	2.18	0.62
รถบรรทุก	26.48	13.06	29.55	41.18	41.29
ตลาดกลาง	42.74	45.65	36.78	53.51	54.45
อื่น ๆ	143.73	171.71	209.41	249.83	250.04
รวม	311.60	332.08	380.29	439.58	450.97
การให้บริการ/ส่งเสริมการเกษตร เพิ่มขึ้น (ลดลง)จากปีก่อน		20.48	48.21	59.29	11.39
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ		6.57	14.52	15.59	2.59
มูลค่าสินค้าที่บริการให้แก่สมาชิก					
จำนวนสมาชิกที่ได้รับบริการทั้งสิ้น (ราย)			52,713	62,908	63,088

ตารางที่ 12 สรุปมูลค่าการดำเนินงานธุรกิจของสหกรณ์ จำแนกตามประเภทธุรกิจ

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
การรับฝากเงิน	43,572.83	50,540.69	57,006.30	63,837.06	71,855.54
การให้เงินกู้ (สินเชื่อ)	45,366.93	51,826.41	58,467.20	67,003.72	77,498.44
การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	50,084.34	44,835.00	48,137.24	55,533.50	64,670.62
การรวบรวมผลผลิต	45,774.64	55,676.12	73,517.11	85,266.74	74,150.81
การแปรรูปผลผลิต	1,522.94	12,142.79	18,645.33	18,269.59	18,045.82
การให้บริการและส่งเสริมการเกษตร	311.60	332.08	380.29	439.58	450.97
รวม	186,633.28	215,353.09	256,153.47	290,350.19	306,672.20
ปริมาณธุรกิจเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน		28,719.81	40,800.38	34,196.72	16,322.01
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ		15.39	18.95	13.35	5.62

ส่วนที่ 3 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์

ตารางที่ 13 รายได้อื่น

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
ดอกเบี้ยรับเงินฝากธนาคาร	106.35	102.53	87.84	156.34	218.37
ดอกเบี้ยรับเงินฝากสหกรณ์อื่น	142.72	182.59	221.72	246.01	278.91
รายได้ค่าเช่า	43.30	44.49	47.34	45.89	60.73
รายได้จากการเป็นตัวแทน	2.14	2.27	4.97	4.52	8.29
ค่าธรรมเนียมแรกเข้า	10.65	9.99	10.33	12.29	15.37
ค่าธรรมเนียมโอนหุ้น	0.22	0.38	0.28	0.34	0.34
ค่าธรรมเนียมโอนกรรมสิทธิ์	0.10	0.04	0.05	0.06	0.11
ผลตอบแทนจากการลงทุน	21.54	44.32	25.96	46.57	46.27
เงินอุดหนุน	25.28	38.17	40.38	37.18	38.99
หนี้สูญรับคืน	5.03	2.82	1.43	2.28	2.08
กำไรจากการจำหน่ายทรัพย์สิน	59.55	40.29	53.71	70.76	121.47
กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุน	1.59	0.23	1.83	3.64	2.67
ค่าบริการจัดเส้นทางเดินรถ	0.01				
ค่าธรรมเนียมการเปลี่ยนสัญญา		0.11	0.30	0.02	0.15
ค่าบำรุงสหกรณ์	0.92	1.15	0.48	3.72	1.17
ค่ากระแสไฟฟ้า	0.46	0.70	0.31	0.31	0.28
ค่าน้ำบาดาล	0.03	0.03	0.02	0.02	
ค่าบริการขายไม้	0.05	0.36	0.01		
รายได้จากการขายกล่อง					
รายได้ค่าบริการต่าง ๆ					
รายได้ค่าปรับ					
รายได้จากการตั้งโชว์สินค้า					
สินค้าขาดบัญชีได้รับการชดเชย					
รายได้เบ็ดเตล็ด	248.53	293.76	289.56	347.00	360.40
รวม	668.47	764.23	786.52	976.94	1,155.60

ตารางที่ 14 ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารงาน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
เงินเดือนและค่าจ้าง	926.62	1,011.29	1,100.72	1,215.96	1,396.33
ค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะ	158.53	177.25	185.25	197.25	222.69
ค่าเช่า	9.54	13.28	10.62	11.55	16.85
ค่ารับรอง	32.97	41.21	44.46	49.98	53.57
ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์	69.16	72.74	76.15	80.24	87.75
ค่าของใช้สำนักงาน	25.70	24.06	22.18	24.70	29.24
ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษาทรัพย์สิน	61.49	70.38	66.75	72.96	80.38
ค่าสาธารณูปโภค	114.52	136.91	139.76	146.95	177.23
ค่าอบรมสัมมนา	11.46	13.60	15.84	16.30	23.20
ค่าบำเหน็จเจ้าหน้าที่	251.18	248.45	287.51	366.21	463.25
ค่าดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝาก	933.85	991.96	1,117.92	1,252.47	1,394.31
ค่าเสื่อมราคาอาคาร และอุปกรณ์	275.93	317.03	334.67	360.34	439.85
ค่าเบี้ยประชุม	61.05	69.29	71.62	79.01	85.94
ค่าใช้จ่ายในการประชุมใหญ่	79.83	88.81	101.39	111.29	124.73
ค่าล่วงเวลา	11.86	14.66	15.08	18.16	19.85
ค่าตอบแทน	62.81	70.86	83.04	85.58	100.30
ค่าสวัสดิการ	36.29	37.69	42.07	44.52	54.02
เงินสมทบกองทุนทดแทน	78.26	74.33	90.00	90.69	83.73
ค่าเบี้ยประกันภัย	21.16	25.40	28.03	29.58	34.00
หนี้สงสัยจะสูญ	163.26	105.99	70.88	40.46	134.44
ค่าธรรมเนียม/ภาษี	51.20	27.92	28.12	28.78	33.00
ค่าธรรมเนียมการตรวจสอบบัญชี	1.35	3.38	1.62	2.20	1.42
ค่าใช้จ่ายตัดบัญชี/ใบอนุญาตตัดจ่าย	32.36	49.04	37.15	40.33	45.38
ขาดทุนจากการจำหน่ายเงินลงทุน	4.42	5.92	0.65	1.24	0.90
ขาดทุนจากการจำหน่ายทรัพย์สิน	2.77	5.10	3.79	4.59	6.09

ตารางที่ 14 ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารงาน (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
ค่าบำรุงชสด.	0.03	0.09	0.02	0.08	0.92
ค่าใช้จ่ายในการหีบห่อโฆษณา	1.55	4.31	4.72	5.21	5.84
ค่าปรับปรุงเส้นทางเดินรถ	0.06	0.02	1.27	0.77	0.02
ค่าใบอนุญาตประกอบกิจการขนส่ง	0.32	0.09	0.04	0.13	0.15
ค่าใช้จ่ายดำเนินการคดี	16.29	16.10	19.50	18.63	18.19
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	509.08	532.16	584.45	674.80	760.63
รวม	4,004.90	4,249.32	4,585.27	5,070.96	5,894.20

ตารางที่ 15 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
รายได้					
ธุรกิจสินเชื่อ	6,135.78	6,558.61	7,121.80	7,934.27	9,360.77
ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	50,084.35	44,835.00	48,137.24	55,533.50	64,670.62
ธุรกิจรวบรวมผลิตผล	43,171.47	61,324.06	77,250.70	88,098.05	76,161.80
ธุรกิจการแปรรูป	14,930.52	17,046.04	23,887.55	23,692.61	24,196.41
ธุรกิจให้บริการ และส่งเสริมการเกษตร	311.60	332.08	380.29	439.58	450.97
รวม	114,633.72	130,095.79	156,777.58	175,698.01	174,840.57
ต้นทุน					
ธุรกิจสินเชื่อ	1,572.47	1,514.20	1,511.08	1,727.33	2,137.66
ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	47,601.43	42,922.13	46,236.89	53,284.35	62,335.76
ธุรกิจรวบรวมผลิตผล	41,942.19	59,783.78	75,730.26	86,608.13	74,553.58
ธุรกิจการแปรรูป	13,673.47	15,162.52	21,724.45	21,725.60	21,812.72
ธุรกิจให้บริการ และส่งเสริมการเกษตร	141.78	141.35	179.20	172.76	203.98
รวม	104,931.34	119,523.98	145,381.88	163,518.17	161,043.70

ตารางที่ 15 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
กำไร(ขาดทุน)ขั้นต้น	9,702.38	10,571.81	11,395.70	12,179.84	13,796.87
หัก ดอกเบี้ยจ่าย	1.23	0.53	0.51	1.46	0.64
หัก กำไรจากการขายสินค้า ผ่านชำระ/เช่าซื้อ ปีปัจจุบัน ที่ยังไม่ได้รับเงิน	0.94	0.75	0.69	0.88	0.50
บวก กำไรจากการขายสินค้า ผ่านชำระ/เช่าซื้อ ปีก่อน ที่รับเงินในปีปัจจุบัน	1.15	1.79	1.56	0.72	0.96
กำไร(ขาดทุน)ขั้นต้น	9,701.36	10,572.32	11,396.06	12,178.22	13,796.69
รายได้เฉพาะธุรกิจ	1,306.09	1,558.38	1,477.17	1,745.71	2,276.65
รายจ่ายเฉพาะธุรกิจ	4,625.67	4,873.67	4,987.23	5,521.43	6,539.44
กำไร(ขาดทุน)เฉพาะธุรกิจ	6,381.78	7,257.03	7,886.00	8,402.50	9,533.90
บวก กำไรจากการดำเนินโครงการ	3.13	4.31		3.77	4.62
หัก ขาดทุนจากการดำเนินโครงการ			2.67	0.29	0.30
บวก รายได้อื่น	668.47	764.23	786.52	976.94	1,155.60
หัก ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	4,004.90	4,249.32	4,585.27	5,070.96	5,894.20
กำไร(ขาดทุน)จากการดำเนินงาน	3,048.48	3,776.25	4,084.58	4,311.97	4,799.62
รายได้รายการพิเศษ	2.90	12.77	11.42	14.07	5.41
รายจ่ายรายการพิเศษ	2.27	1.26	3.17	6.60	3.64
กำไร(ขาดทุน)สุทธิประจำปี	3,049.11	3,787.76	4,092.83	4,319.44	4,801.39
กำไรสุทธิประจำปี (จำนวนสหกรณ์)	2,410	2,573	2,591	2,639	2,704
กำไรสุทธิประจำปี (จำนวนเงิน)	3,594.81	4,210.39	4,469.94	4,856.17	5,450.83
ขาดทุนสุทธิประจำปี (จำนวนสหกรณ์)	967	839	759	752	718
ขาดทุนสุทธิประจำปี (จำนวนเงิน)	545.70	422.63	377.11	536.73	649.44
ไม่ดำเนินงาน (จำนวนสหกรณ์)	40	45	38	44	59

ส่วนที่ 4 ฐานะการเงินของสหกรณ์

ส่วนของสินทรัพย์

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
เงินสดและเงินฝากธนาคาร					
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	16,962.69	19,340.88	21,608.50	26,588.80	26,165.75
เงินฝากชุมนุมสหกรณ์อื่น	3,714.48	5,157.38	6,314.15	7,020.25	6,890.35
เงินส่งชำระหนี้ระหว่างทาง	110.66	155.95	155.15	214.88	174.15
รวมเงินสดและเงินฝากธนาคาร	20,787.83	24,654.21	28,077.80	33,823.93	33,230.25
เงินลงทุนระยะสั้น					
	399.40	570.05	490.85	987.53	391.75
ลูกหนี้เงินให้กู้ระยะสั้น					
- เงินให้กู้	47,183.42	50,948.51	55,276.19	60,409.89	66,586.02
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ :	2,092.75	2,260.38	2,321.31	2,453.73	2,546.17
หัก สำรองหนี้ตลาดเคลื่อนไหว	4.78	4.59	14.55	15.03	7.50
ลูกหนี้เงินให้กู้-สุทธิ	45,085.89	48,683.54	52,940.33	57,941.13	64,032.35
ลูกหนี้ระยะสั้นสุทธิ					
ตัวเงินรับระยะสั้น		3.90			
- การค้า	4,984.44	5,725.85	6,275.74	7,110.80	8,050.56
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	788.32	828.81	849.24	887.39	986.96
หัก ค่าเผื่อลูกหนี้ตลาดเคลื่อนไหว	5.22	7.76	3.68	1.78	1.35
ลูกหนี้การค้า-สุทธิ	4,190.90	4,889.28	5,422.82	6,221.63	7,062.25
- ผ่อนชำระ/เช่าซื้อ	80.16	69.58	74.38	121.63	99.90
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	21.48	17.31	30.88	54.72	27.40
หัก ค่าเผื่อลูกหนี้ ตลาดเคลื่อนไหว	0.02	0.69	3.57	0.01	
ลูกหนี้ผ่อนชำระ/เช่าซื้อ-สุทธิ	58.66	51.58	39.93	66.90	72.50
- ค่าบริการ	74.04	17.20	38.91	35.00	23.82
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	15.74	7.34	23.78	10.76	8.32
หัก ค่าเผื่อลูกหนี้ตลาดเคลื่อนไหว	0.04			0.04	

ส่วนของสินทรัพย์ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
ลูกหนี้ค่าบริการ-สุทธิ	58.26	9.86	15.13	24.20	15.50
- อื่น ๆ	3,275.13	3,523.96	3,573.00	3,589.48	4,417.55
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	1,726.93	1,966.01	1,838.56	1,947.58	2,126.57
หัก ค่าเผื่อลูกหนี้ คลาดเคลื่อน	3.40	2.98	2.54	4.89	5.00
ลูกหนี้อื่น ๆ-สุทธิ	1,544.80	1,554.97	1,731.90	1,637.01	2,285.98
รวมลูกหนี้ระยะสั้น	8,413.77	9,340.49	9,962.03	10,856.91	12,591.83
รวมค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	2,552.47	2,819.47	2,742.46	2,900.45	3,149.25
รวมค่าเผื่อลูกหนี้คลาดเคลื่อน	8.68	11.43	9.79	6.72	6.35
หัก ดอกผลจากการขายสินค้า ผ่อนชำระรอการตัดบัญชี	4.08	13.41	5.30	3.33	2.34
ลูกหนี้ระยะสั้น-สุทธิ	5,848.54	6,496.18	7,204.48	7,946.41	9,433.89
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ	4,606.69	4,634.80	4,598.05	4,815.47	4,967.88
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	1,592.31	1,699.86	1,705.94	1,816.66	1,867.04
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับสุทธิ	3,014.38	2,934.94	2,892.11	2,998.81	3,100.84
สินค้าคงเหลือ	10,782.64	7,627.62	6,950.37	7,484.44	7,953.00
หัก ค่าเผื่อมูลค่าสินค้าลดลง	140.87	55.49	57.54	44.43	28.70
สินค้าคงเหลือ	10,641.77	7,572.13	6,892.83	7,440.01	7,924.30
สินค้าขาดบัญชีหรือหาผู้รับผิดชอบ	38.41	55.76	41.23	33.35	39.12
หัก สำรองสินค้าขาดบัญชี รอหาผู้รับผิดชอบ	38.34	55.55	41.19	31.93	31.51
สินค้าขาดบัญชี รอหาผู้รับผิดชอบ-สุทธิ	0.07	0.21	0.04	1.42	7.61
สินค้าคงเหลือสุทธิ	10,641.84	7,572.34	6,892.87	7,441.43	7,931.91
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น					
ค่ารับลูกหนี้ผิดสัญญาค้างรับ	724.39	781.24	783.28	791.78	830.54
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	576.39	614.61	630.82	628.80	653.63
ค่ารับลูกหนี้ผิดสัญญาค้างรับสุทธิ	148.00	166.63	152.46	162.98	176.91

ส่วนของสินทรัพย์ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
วัสดุคงเหลือ	176.53	158.88	236.21	287.26	320.92
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ๆ	2,726.78	2,703.78	2,140.08	2,612.03	3,052.65
รวมสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	2,903.31	2,862.66	2,376.29	2,899.29	3,373.57
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	88,829.19	93,940.55	101,027.19	114,201.51	121,671.47
เงินลงทุนระยะยาว	705.21	761.13	896.99	1,185.20	1,137.38
ลูกหนี้เงินให้กู้ระยะยาว					
- เงินให้กู้	22,059.43	24,742.56	29,112.59	35,031.84	47,105.24
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ :	57.66	56.29	69.85	64.42	85.99
หัก สำรองหนี้คลาดเคลื่อน		0.08		0.33	
ลูกหนี้เงินให้กู้-สุทธิ	22,001.77	24,686.19	29,042.74	34,967.09	47,019.25
ลูกหนี้ระยะยาวสุทธิ					
ตัวเงินรับ			3.82		
- การค้า	10.97	3.61	18.55	10.39	6.62
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	0.07	0.06	0.22	0.97	0.03
หัก ค่าเผื่อลูกหนี้คลาดเคลื่อน					
ลูกหนี้การค้า-สุทธิ	10.90	3.55	18.33	9.42	6.59
- ผ่อนชำระ/เช่าซื้อ	80.17	136.21	140.39	177.22	208.02
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	0.15	0.85	0.70	0.35	
หัก ค่าเผื่อลูกหนี้คลาดเคลื่อน					
ลูกหนี้ผ่อนชำระ/เช่าซื้อ-สุทธิ	80.02	135.36	139.69	176.87	208.02
- ค่าบริการ	7.26		1.68	0.09	8.72
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ			0.23		
หักค่าเผื่อลูกหนี้คลาดเคลื่อน					
ลูกหนี้ค่าบริการ-สุทธิ	7.26	0.00	1.45	0.09	8.72
- อื่น ๆ	1,184.55	1,390.33	1,605.66	1,889.31	2,393.40
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	31.82	16.67	16.32	11.54	14.99
หัก ค่าเผื่อลูกหนี้คลาดเคลื่อน					
ลูกหนี้อื่น ๆ-สุทธิ	1,152.73	1,373.66	1,589.34	1,877.77	2,378.41

ส่วนของสินทรัพย์ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
รวมลูกหนี้ระยะยาว	1,282.95	1,530.15	1,770.10	2,077.01	2,616.76
รวมค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	32.04	17.58	17.47	12.86	15.02
รวมค่าเผื่อลูกหนี้คลาดเคลื่อน	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
หัก ดอกผลจากการขายสินค้าผ่อนชำระรอการตัดบัญชี	2.57	19.13	16.50	1.61	1.31
ลูกหนี้ระยะยาว-สุทธิ	1,248.34	1,493.44	1,736.13	2,062.54	2,600.43
มูลค่าพันธบัตร					
สัดส่วนเลี้ยงทำพันธบัตร	26.77	20.28	20.85	21.02	21.02
หัก ค่าเสื่อมพันธบัตร	6.74	6.46	6.62	8.64	9.63
มูลค่าพันธบัตร - สุทธิ	20.03	13.82	14.23	12.38	11.39
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์					
ที่ดิน	3,026.29	3,380.63	3,884.57	4,477.82	5,271.49
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	3,326.92	3,884.38	4,283.37	4,706.25	5,595.90
งานระหว่างก่อสร้าง	203.86	186.71	584.57	1,119.43	1,367.58
เครื่องจักรและอุปกรณ์	1,558.19	1,670.72	1,850.61	1,645.84	2,252.35
ยานพาหนะ	598.81	690.33	799.26	893.32	1,115.81
เครื่องใช้สำนักงาน	427.63	468.61	556.91	603.59	679.50
อื่น ๆ	383.66	353.81	308.20	898.00	976.86
ที่ดินอาคารและอุปกรณ์สุทธิ	9,525.36	10,635.19	12,267.49	14,344.25	17,259.49
ค่าเสื่อมราคาสะสม	992.19	1,138.14	1,287.79	1,331.39	1,453.80
ที่ดินอาคารและอุปกรณ์สุทธิ	8,533.17	9,497.05	10,979.70	13,012.86	15,805.69
สินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน					
สิทธิการเช่า	0.38	0.46	1.05	11.34	1.22
สิทธิการใช้ประโยชน์	161.46	186.56	237.30	262.50	289.92
สิทธิบัตร/สัมปทาน	0.32	0.56	0.48	0.36	0.26
ซอฟต์แวร์	2.65	3.12	2.57	3.05	3.65
สิทธิในการใช้ซอฟต์แวร์ต่าง ๆ	7.50	10.60	9.79	9.02	8.64

ส่วนของสินทรัพย์ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
อื่น ๆ	44.84	38.15	18.09	5.86	7.64
รวมสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	217.15	239.45	269.28	292.13	311.33
สินทรัพย์อื่น					
ค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชี	140.77	162.14	190.47	218.04	251.70
เงินทดรองจ่ายดำเนินคดี	47.14	46.85	40.77	47.91	50.82
เงินมัดจำ	37.32	43.04	92.31	119.93	117.81
เงินประกันและอื่น ๆ	266.86	300.87	326.71	342.49	438.73
รวมสินทรัพย์อื่น	492.09	552.90	650.26	728.37	859.06
รวมสินทรัพย์ทั้งสิ้น	122,046.95	131,184.53	144,616.52	166,462.08	189,416.00

ส่วนของหนี้สิน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
หนี้สินหมุนเวียน					
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืมระยะสั้น	30,327.45	27,508.57	26,964.10	33,781.77	41,727.44
เจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่าย	2,425.18	2,374.93	2,399.63	2,996.80	3,271.94
ส่วนของหนี้ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	774.77	772.28	864.21	914.78	930.75
เงินรับฝาก	40,576.67	47,876.75	55,703.86	62,853.71	69,093.33
ค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์	28.50	31.60	38.71	30.39	25.99
เงินปันผลเฉลี่ยคืนค้างจ่าย	283.01	303.42	305.99	329.08	372.87
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	352.04	652.31	613.49	596.90	525.44
รายได้รับล่วงหน้า	67.02	45.91	78.89	195.32	146.00
หนี้สินหมุนเวียนอื่น ๆ	1,764.45	1,379.40	1,414.52	1,942.80	2,353.96
รวมหนี้สินหมุนเวียน	76,599.09	80,945.17	88,383.40	103,641.55	118,447.72
หนี้สินระยะยาว					
เจ้าหนี้เงินกู้ยืม	1,650.60	1,524.58	1,745.94	2,436.43	3,128.74
เจ้าหนี้ค่าเช่าซื้อสินทรัพย์	126.26	53.54	47.25	52.77	90.61
หนี้สินระยะยาวอื่น ๆ					
รวมหนี้สินระยะยาว	1,776.86	1,578.12	1,793.19	2,489.20	3,219.35
หนี้สินอื่น					
รายได้รอตัดบัญชี	55.11	39.36	64.73	76.62	62.64
เงินสะสมเจ้าหนี้ที่					
สำรองบำเหน็จเจ้าหนี้ที่	1,706.62	1,897.05	2,146.37	2,471.89	2,914.52
เงินประกัน	40.47	41.33	48.66	91.36	66.47
หนี้สินอื่น ๆ	1,888.54	2,449.16	2,760.91	3,213.62	3,453.05
รวมหนี้สินอื่น	3,690.74	4,426.90	5,020.67	5,853.49	6,496.68
รวมหนี้สินทั้งสิ้น	82,066.69	86,950.19	95,197.26	111,984.24	128,163.75

ส่วนของทุน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
ทุนของสหกรณ์					
ทุนเรือนหุ้น	26,061.67	28,906.87	32,351.70	36,165.10	41,150.06
ทุนสำรอง	8,572.30	9,263.62	10,199.74	11,010.31	12,132.27
ทุนสะสมตามระเบียบ ข้อบังคับและอื่น ๆ	3,619.39	3,931.02	4,327.69	4,597.83	4,923.25
กำไร(ขาดทุน)จากเงินลงทุน ที่ยังไม่เกิดขึ้น	5.64	9.36	12.82	15.69	24.77
ส่วนเกินทุนจากการตีราคา สินทรัพย์	53.91	54.84	156.96	152.53	199.77
กำไรสุทธิรอการจัดสรร	23.78	23.18	8.02	27.10	20.76
(ขาดทุนสะสม)	(1,405.54)	(1,742.31)	(1,730.50)	(1,810.16)	(2,000.02)
กำไร(ขาดทุน)สุทธิประจำปี	3,049.11	3,787.76	4,092.83	4,319.44	4,801.39
รวมทุนของสหกรณ์	39,980.26	44,234.34	49,419.26	54,477.84	61,252.25
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์	122,046.95	131,184.53	144,616.52	166,462.08	189,416.00
ทุนดำเนินงานเพิ่มขึ้น(ลดลง) จากปีก่อน		9,137.58	13,431.99	21,845.56	22,953.92
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ		7.49	10.24	15.11	13.79

ตารางที่ 17 แหล่งที่มาและทางใช้ไปของทุนดำเนินงาน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
แหล่งที่มา					
แหล่งเงินทุนภายใน	76,218.86	85,555.59	96,621.04	109,283.73	122,547.76
เงินรับฝากจากสมาชิก	30,121.81	34,554.64	39,816.88	45,979.66	51,467.03
ทุนของชุมชนสหกรณ์	39,980.26	44,234.34	49,419.26	54,477.84	61,252.25
อื่น ๆ	6,116.79	6,766.61	7,384.90	8,826.23	9,828.48
แหล่งเงินทุนภายนอก	45,828.09	45,628.94	47,995.48	57,178.35	66,868.24
เงินกู้ยืมและเครดิตการค้า	35,304.26	32,233.90	32,021.13	40,182.55	49,149.48
เงินรับฝากและหนี้สินอื่น	10,523.83	13,395.04	15,974.35	16,995.80	17,718.76
รวม	122,046.95	131,184.53	144,616.52	166,462.08	189,416.00
ทางใช้ไป					
เงินสด/เงินฝาก	20,677.17	24,498.26	27,922.65	33,609.05	33,056.10
ลูกหนี้	78,939.57	86,561.71	96,120.91	108,375.65	128,899.85
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	4,755.03	5,202.36	5,197.23	5,458.48	5,813.93
หลักทรัพย์/ตราสาร	1,104.61	1,331.18	1,387.84	2,172.73	1,529.13
สินค้าคงเหลือ	10,641.84	7,572.34	6,892.87	7,441.43	7,931.91
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	8,533.17	9,497.05	10,979.70	13,012.86	15,805.69
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	217.15	239.45	269.28	292.13	311.33
อื่น ๆ	6,688.47	6,686.90	6,240.50	7,016.71	7,695.92
รวม	122,046.95	131,184.53	144,616.52	166,462.08	189,416.00